

**МЕЖДИННА ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА МАДАН 2021 – 2027 Г.**

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: ОБЩИНА МАДАН
ИЗПЪЛНИТЕЛ: „АРТ ХОЛИДЕЙ“ ЕООД

Май 2024 г.

Използвани съкращения

АД - Акционерно дружество

АИС - Автоматизирана информационна система

АКБ - Археологическа карта на България

АМ – Автомагистрала

АНКПР - Актуализирана национална концепция за пространствено развитие

АО - Административно обслужване

БВП - Брутен вътрешен продукт

БГ – България

БЕЛ - Български език и литература

БВП - Биологично потребление на кислород

ВЕИ - Възобновяеми енергийни източници

ВиК - Водоснабдяване и канализация

ГИС - Географска информационна система

ДБТ - Дирекция бюро по труда

ДВ - Държавен вестник

ДГ - Детска градина

ДМА - Дълготрайни материални активи

ЕИО - Европейска икономическа общност

ЕК - Европейска комисия

ЕС - Европейски съюз

ЕСО - Електроенергиен системен оператор

ЗЕВИ - ЗЕВИ Закон за енергията от възобновяеми източници

ЗЗТ - Закон за защитените територии

ЗМСМА - Закон за местното самоуправление и местната администрация

ЗОС - Закон за общинската собственост

ЗРР - Закон за регионалното развитие

ЗТ - Закон за туризма

ИАОС - Изпълнителна агенция по околната среда

ИКТ - Информационни и комуникационни технологии

ИПГВР - Интегриран план за градско възстановяване и развитие

ИСУН - Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България

ИТСР - Интегрирана териториална стратегия за развитие

МБАЛ - Многопрофилна болница за активно лечение

МЗХ - Министерство на земеделието и храните

МИГ - Местна инициативна група

МО - Междинна оценка

МОН - Министерство на образованието и науката

МРО - Масово разпространение отпадъци

МРРБ - Министерство на регионалното развитие и благоустройство

МСП - Малки и средни предприятия

МТД - Местни данъци и такси

НВО - Национално външно оценяване

НКИЗ - Национална компания индустриални зони

НКПР - Национална концепция за пространствено развитие

НКРПР - Национална концепция за регионално и пространствено развитие

НПО - Неправителствени организации

НПР - Национална програма за развитие

НСИ - Национален статистически институт

НСРР - Национална стратегия за регионално развитие

ОБ - Общински бюджет

ОД - Областна дирекция

ОДЗ - Областна дирекция „Земеделие“

ОП - Оперативни програми

ОПОС - Оперативна програма „Околна среда“

ОПК - Оперативна програма „Конкурентноспособност“

ОПР - Общински план за развитие

ОПРР - Оперативна програма „Регионално развитие“

ОПРЧР - Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

ОПУ - Областно пътно управление

ОУ - Основно училище

ОУП – Общ устройствен план

ПИРО – План за интегрирано развитие на общините

ПМДР - Програма за морско дело и рибарство

ПРСР - Програма за развитие на селските райони

ПСОВ - Пречиствателна станция за отпадни води

РИОС - Регионална инспекция по околната среда и водите

РУО - Регионално управление на образованието

СВО - Сградни водопроводни отклонения

СУ - Средно училище

ТЕЦ - Топлоелектрическа централа

УО – Управляващ орган

ЦУР - Цели за устойчиво развитие

ЮЦР - Южен централен регион

COVID-19 - Coronavirus disease 2019 (Заболяване коронавирус 2019)

NUTS - Nomenclature des Unites territoriales statistiques (Номенклатура на териториалните единици за статистически цели)

SWOT - анализ - Анализ на силни и слаби страни, възможности и заплахи

TEN-T - Trans-European Transport Network (Трансевропейска транспортна мрежа)

СЪДЪРЖАНИЕ

<u>1. ВЪВЕДЕНИЕ.....</u>	<u>6 стр.</u>
<u>2. МЕТОДОЛОГИЯ НА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА.....</u>	<u>11 стр.</u>
<u>3. ОСНОВНИ КОМПОНЕНТИ НА ОЦЕНКАТА.....</u>	<u>14 стр.</u>
<u>3.1. ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО НА ОБЩИНА МАДАН.....</u>	<u>15 стр.</u>
<u>3.2. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ЦЕЛИ НА ПИРО НА ОБЩИНА МАДАН.....</u>	<u>17 стр.</u>
<u>3.3. ОБЩИ РЕЗУЛТАТИ ОТ МЕЖДИННА ОЦЕНКА НА ДЕЙСТВАЩИЯ ПИРО.....</u>	<u>54 стр.</u>
<u>3.4.ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ НА ПИРО НА ОБЩИНА МАДАН</u>	<u>72 стр.</u>
<u>4. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....</u>	<u>74 стр.</u>
<u>5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....</u>	<u>76 стр.</u>

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата междинна оценка на План за интегрирано развитие 2021 -2027 г. на община Мадан, е изготвена въз основа на сключен договор между **Община Мадан** и фирма „**АРТ ХОЛИДЕЙ**“ ЕООД, гр. Рудозем, ул. „Стефан Стамболов“ №8.

С промените в Закона за регионалното развитие (изм. и доп. ДВ. Бр.21 от 13 март 2020 г.) са утвърдени Планове за интегрирано развитие на общините (ПИРО) в програмния период 2021-2027 г. За община Мадан това е основният планов документ, определящ комплексното социално-икономическо и инфраструктурно развитие и опазване на околната среда в общината. По нататък в текстовете този документ ще се представя с абривиатурата – „ПИРО – Мадан 2021-2027“.

„ПИРО – Мадан 2021-2027“ е разработен на основание чл. 23, т. 1 от действащия Закон за регионално развитие (ЗРР), в съответствие с утвърдените от Министъра на регионалното развитие „Методически указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027 г.“.

За разлика от предходните Общински планове за развитие (ОПР), с разработването и прилагането на ПИРО през посочения 7 годишен период, се цели новият план да надгражда действащите в програмния период 2014-2020 г. Общински планове за развитие. Другото важно изискване е ПИРО да отчита устройствените решения, съдържащите се в Общите устройствени планове на общините. В тази връзка „ПИРО – Мадан 2021-2027“ е съобразен със следните стратегически и планови документи от по-високите йерархични нива, които ще действат в програмен период 2021-2027 г., а именно:

- *Интегрирана териториална стратегия за развитие на Южния Централен район за планиране 2021-2027 г.;*
- *Определените национални и регионални цели и приоритети на развитието в България, в това число целите и приоритетите, съдържащи се в актуализираната Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.*

С отчитането на това изискване се подчертава взаимовръзката на двата подхода „отгоре-надолу“ и „отдолу-нагоре“ при изработването и прилагането на стратегическите и планови документи на регионалното развитие.

Като нов момент при разработването на ПИРО е заложено изискването за подчертаване взаимовръзката с приетия ОУП на община Мадан – основен планов документ в сферата на устройственото планиране по Закона за устройство на територията. По такъв начин се подчертават и пространствените аспекти в развитието на отделните сектори на социално-икономическия и инфраструктурен комплекс на общината. Това е и един от аспектите на прилагане на интегрирания подход в планирането.

Няколко са новите моменти, които отличават ПИРО от предходните ОПР, които могат да бъдат разкрити в структурно и в съдържателно отношение.

Един от тях е т.нар. „демаркация“ (разграничаването) и същевременно, отчитането на предвижданията в приетия Общ устройствен план на общината. Друга особеност е срока на действие на двата плана – ПИРО е със средносрочен времеви хоризонт от 7 години, а ОУПО – с дългосрочен – 20 годишен срок на действие, като по този начин

приетият ОУП на общината като планов документ с по-дългосрочен хоризонт може да се използва като териториална основа за прилагане на ПИРО.

Нов момент, който е заложен в „ПИРО – Мадан 2021-2027“ е свързан с по-подробното анализиране на състоянието на околната среда и изискванията за залагане в ПИРО на политики и свързаните с тях мерки за влиянието на климатичните промени и опазването на околната среда.

Трети нов момент е в ПИРО да се обосноват и предложат зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди, наречени зони за въздействие. Те са два типа:

- Зони за въздействие с комплексен характер (градски зони за въздействие, които са задължителни за градовете от 1,2 и 3 йерархично ниво);
- Зони, определени на функционален признак (например за развитие на туризъм, за развитие на екологично земеделие и др. подобни).

Тъй като съобразно Националната концепция за пространствено развитие, общинският център гр. Мадан е от 4 йерархично ниво, в ПИРО – Мадан се обосновават и се предлагат вторият тип зони, определени на функционален признак.

В ПИРО се съдържат конкретни въздействия и предлагани мерки за минимизиране щетите от неблагоприятни климатични фактори, като акцентът е поставен на рискови територии и зони в община Мадан.

В стратегическата част на ПИРО – Мадан 2021-2027 и в неговата програмна част са заложени мерки (програми, проекти, инвестиции и др.), обосновани с потенциалите на територията и с наличните ресурси (собствени и привлечени), които да бъдат използвани целево за изпълнението на обоснованите в плана цели и приоритети.

В програмата за реализация на ПИРО, както в Индикативния списък с проектни идеи и конкретни проекти, така и в Индикативната финансова таблица, е приложен принципа за реалистичност и възможността за по-честа актуализация на предлаганите програми, проектни идеи и проекти.

Освен проектни идеи с подчертан инвестиционен характер, в плана са включени и такива, които не са свързани с изискване за финансов ресурс с инвестиционен характер.

Мониторингът (система за наблюдение, анализ и оценки) на изпълненето на ПИРО е важен от гледна точка на това как се изпълняват приоритетите и специфичните цели, заложени в него. Освен това анализът и оценката е законово изискване, заложено при реализацията на стратегическите и планови документи за регионалното развитие.

С мониторинга по изпълнението на стратегическите цели, на приоритетите и на свързаните с тях мерки, се правят съответните обективни констатации доколко ефикасно и ефективно се използват ресурсите и какъв е ефектът от това.

Към системата за наблюдение и оценка се поставят редица принципни изисквания, които се отчитат при нейното прилагане. Същите могат да бъдат представени като набор от въпроси, а именно:

- *Какво от елементите на ПИРО е обект на наблюдение и оценка?*
- *Кой е отговорен за мониторинга?*
- *Как и с какви инструменти се осъществява процеса на наблюдение и оценка?*
- *Къде се представят резултатите от мониторинга?*

Отговорите на поставените въпроси са насочени към взаимодействието на участниците в реализацията на ПИРО (основни различни институции и на първо място – Общинската администрация).

Един от важните инструменти за обективност са т.нар. индикатори. Те представляват специално подбрани показатели, обезпечени с количествени мерки за постигнатите резултати или за изпълнени приоритети и цели на стратегическия или планов документ.

Важно изискване за обективност на резултатите от наблюдението и оценките на ПИРО е и подборът на информационните показатели. Те следва да бъдат информационно осигурени.

Резултатите от наблюдението и анализите на изпълнението трябва да бъдат публично достояние. Те трябва да бъдат отразени и в годишните доклади за изпълнението на ПИРО, подготвяни от Общинската администрация и представяни от кмета на общината за приемане от Общинския съвет. Резултатите от наблюдението и оценката на ПИРО-Мадан 2021 – 2027 г. до голяма степен се основават на степента на достигане на целевите стойности на заложените индикатори за продукт и резултат. Тези резултати се използват при подготовката на Междинната и на Последващата оценки за изпълнение на ПИРО.

Отговорни за провеждане на мониторинга на изпълнението на ПИРО са местните власти. От структурите на местната власт това са:

- Общинският съвет. Той е отговорен орган, имащ отношение към цялостния процес на реализация на ПИРО, в т.ч. и в процеса на наблюдение и оценка. В общинския съвет се разглеждат предложените от Кмета на общината и от общинската администрация резултати от мониторинга на ПИРО. Общинският съвет, освен приемане на ПИРО, обсъжда и приема ежегодните Годишни доклади, Междинната оценка и Последващата оценка за изпълнението на плана.
- Кметът на общината. Той организира процесът по наблюдение, анализ и оценка на изпълнението на ПИРО.
- Структурите на общинската администрация. Основни ангажменти към изпълнението на ПИРО, в т.ч. и в процеса на наблюдение и оценка имат звената от Специализираната администрация частично – някои звена от общата администрация. Тези звена осъществяват комуникация и с останалите участващи страни, както и имат ангажмент към информационно осигуряване на

индикаторите за реализация на стратегическите цели, приоритетите и мерките на ПИРО.

Междинната оценка по своята същност представлява систематичен и обективен преглед на напредъка и оценка за ефективността на постигнатите резултати от изпълнението на ПИРО - Мадан 2021 – 2027 г., към средата на периода на неговото действие. Този тип оценка цели да установи степента на съответствие на стратегическия документ с потребностите и нуждите от развитие на Общината, реалистичността и постижимостта на поставените цели, ефективността и ефикасността на използваните ресурси, реализацията и въздействието на Плана върху процеса на развитие за оценявания период. Основна цел на МО е да осигури надеждна и полезна за управляващите информация, която да интегрира опита и поуките от първоначалния етап от реализацията на Плана в цялостния процес на стратегическо планиране и вземане на адекватни решения. Тя трябва да е изходна опорна точка за актуализация на ПИРО за остатъка от плановия период, с което да допринесе за повишаване ефективността на процеса по изготвянето и изпълнението на стратегическите планови решения в Общината. Междинната оценка на ПИРО се извършва, за да се осигури независима и актуална информация за постигнатите резултати от изпълнението на Плана. Предмет на анализ и оценка е изпълнението на целите и приоритетите, заложи в Плана за интегрирано развитие на Община Мадан. Той е основен инструмент за прилагане на регионалната политика за устойчиво и балансирано развитие на общинско ниво и за ефективното управление на общината.

Съгласно Закона за регионалното развитие (чл. 30, 31) стратегическите планове подлежат на наблюдение и оценка с оглед постигане на ефективност и ефикасност на планирането, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на развитието. Чл. 33 на ЗРР регламентира извършването на междинна оценка в средата на периода на действие на стратегическите планове, и в частност на Плана за интегрирано развитие на общината. Съгласно чл. 33 ал. 2 на ЗРР Междинната оценка включва:

1. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
2. Оценка на степента на постигане на съответните цели;
3. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. Изводи и препоръки за актуализация на съответния документ.

В обхвата на Междинната оценка на ПИРО влизат оценка на изпълнението, релевантност на стратегията и капацитет за координация. Тя е фокусирана върху аналитичен преглед и сравнителен анализ на резултатите и въздействието от прилагането на ПИРО на Община Мадан с оглед отразяване на настъпилите социално-икономически промени на местно, регионално и национално ниво. Военните конфликти между Русия и Украйна, Израел и Хамас, както и постоянното напрежение между Северна и Южна Корея оказаха влияние на всички страни по света. Продължаващата несигурност, висока енергийна нестабилност и уязвимост на публичните финанси, наложи ангажираност на всички нива за справяне с тези кризи и минимизиране на щетите. Това безусловно доведе

до пренареждане на планирани управленски приоритети на общинско ниво, като се пренасочват ресурси към дейности за намаляване на негативния ефект в най-уязвимите сфери. Работата в областта на общинското развитие е насочена към изпълнение на основни дейности, в рамките на обективните възможности, създаващи условия за нормално функциониране на обществения живот – поддържане на техническата инфраструктура; целесъобразно инвестиране на европейски и общински ресурс в социална инфраструктура; поддържане и надграждане на административното обслужване и повишаване на достъпността до услугите за гражданите и бизнета.

Настъпилите промени налагат предприемане на действия от компетентните органи за актуализация на действащия план за интегрирано развитие, за да се адаптира към промените и се засили неговата ефективност и ефикасност като документ за провеждане на политиката за развитие на общината. Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО, организацията и методите прилагани от органите, отговорни за неговото изпълнение, като се използват резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана. Орган за наблюдение на ПИРО е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на ПИРО се осигурява участието на заинтересованите страни - органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на му. Финансовото и техническото осигуряване на дейността по наблюдението на плана за интегрирано развитие се извършва от бюджета на общината. Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на ПИРО. За резултатите от наблюдението на изпълнението на плана за развитие се разработват ежегодно годишни доклади. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на ПИРО се изготвя по определен от кмета на общината ред и се одобрява от Общинския съвет по предложение на кмета на общината. Информацията и данните, свързани с наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие, се въвеждат в Единната информационна система за управление на регионалното развитие. Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие осигуряват информация за изготвяне на междинна и последваща оценка на ПИРО.

Основната функция на МО е препрограмирането - промяната на плановия документ въз основа на оценката на първите резултати от неговото изпълнение, подобряване на самия план и на отделни негови части. МО има ограничени възможности за оценка на въздействията, тъй като не само има изместване на проявлението на въздействията във времето, но и самата интервенция не е приключила. Затова е необходимо да бъде изготвен ясен документ с изводи и препоръки за актуализация на ПИРО с оглед на оставащото време за неговата реализация.

2. МЕТОДОЛОГИЯ НА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА

Методологията на междинната оценка е основана на структуриран и систематичен подход при събиране, анализиране и представяне на информацията и може да бъде обобщена по следния начин:

- прилагане мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данните;
- преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО, както и мерки за преодоляването им;
- прилагане мерки за осигуряване на информация и публичност при изпълнението на ПИРО;
- прилагане мерки за постигане на необходимото съответствие на ПИРО със секторните политики, планове и програми на територията на Общината;
- мерки за прилагане на принципа на партньорство;
- резултати от извършените оценки на изпълнението на ПИРО.

Конкретните цели на междинната оценка на изпълнението на ПИРО на Община Мадан са:

- ❖ събиране на резултатите от постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите заложи в ПИРО за периода 2021 - 2027 г.;
- ❖ оценка на съответствието на Плана с настъпилите промени на национално ниво и ниво ЕС;
- ❖ оценка на ефективността и ефикасността на използваните за периода финансови ресурси за постигане на целите на ПИРО на община Мадан;
- ❖ препоръки за изпълнението на ПИРО до края на 2027 г., в т.ч. и необходимостта от актуализации и промени;
- ❖ осигуряване на необходимата публичност на резултатите от междинната оценка.

От така формулираните цели произтичат следните основни задачи на междинната оценка:

1. Да се събере и анализира наличната информация за степента на изпълнение на ПИРО до момента на оценката като цяло и по отделни приоритети и цели;

2. Да се посочи кои мерки и цели са изпълнени, обективно отпаднали от ПИРО, изпълняват се текущо или тяхното изпълнение предстои до края на 2027 г. или е прехвърлено за следващия планов период;

3. Да се посочат слабостите и проблемите при изпълнение на целите и мерките в ПИРО и да се направят препоръки по отношение на бъдещи оценки.

При изготвяне на междинната оценка се вземат под внимание анализите, констатациите и експертните преценки, които се отнасят, както до тенденции или ключови и характерни за периода факти и данни, така и тези, свързани с отчитане степента на изпълнение на всяка конкретна цел и мярка от Плана.

Оценката на изпълнението се извършва чрез сравняване на постигнатите резултати с данните за изходното състояние и базисния сценарий. Освен обективните технически и икономически резултати е необходимо да бъдат отчетени и неподлежащите на количествена оценка резултати, както и косвените резултати. В резултат на оценката могат да бъдат предложени промени в някои от целите и параметрите на ПИРО, както и промени в инструментите за тяхното изпълнение.

След възлагане на дейността се пристъпи към събиране на първичната информация, необходима за извършване на междинната оценка. След събиране на информацията се пристъпи към нейния анализ. В тази фаза се извърши :

1. Работа с документи - подбор, съпоставяне, анализ, оценка и синтез: Документална оценка на изпълнението на ПИРО и преглед на всички съпътстващи документи на Община Мадан, които допринасят за изпълнението на ПИРО;

2. Анализ на средата, преглед и оценка на първоначалните резултати от изпълнението на ПИРО, оценка на изпълнението на целите и оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси.

Критерии за междинна оценка за изпълнението на ПИРО.

Методическият инструментариум на междинната оценка включва използването на определени критерии за оценка, които характеризират потенциала за реализация и качеството на резултатите при изпълнението на план за интегрирано развитие на Община Мадан 2011 - 2027 г.:

✓ Стратегическо съответствие и хармонизация с целите и приоритетите на политиката за регионално и местно развитие за текущия планов и програмен период;

✓ Нормативно съответствие с принципите, правилата и стандартите за планиране на регионалното развитие, залегнали в националното законодателство за регионалното развитие;

✓ Отразяване и влияние върху състоянието и промените в социално-икономическия профил на общината за наблюдавания период след 2021 г.;

✓ Постигнати резултати, въздействие и цялостна ефективност на досегашното изпълнение на ОПР;

✓ Ефективно и ефикасно използване на ресурсите за развитие на територията на общината;

✓ Политическа и социална ангажираност, административен и институционален капацитет за прилагане на политиката за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие;

✓ Устойчивост на постигнатите желани ефекти - ще продължат ли те да съществуват и отвъд времевия хоризонт на ПИРО.

Междинната оценка обхваща времевия период 2021 - 2023 г. (включително), като анализите, констатациите и експертните преценки се отнасят до тенденции или ключови и характерни за периода факти и данни, без да се достига до детайли по години или по отделни компоненти на икономическите, социалните и екологичните сектори. Основните индикатори за наблюдение на ПИРО, определени в самия план за развитие, не осигуряват достатъчна база за изготвяне на Междинна оценка, затова междинната оценка е направена въз основа на предварително дефинирани критерии за оценка на изпълнението на ПИРО, които определят качеството и степента на изпълнение на целите и приоритетите.

Критерии за оценка:

- Обоснованост / съответствие и съгласуваност/;
- Целите на ПИРО съответстват ли на установените силни/ слаби страни и проблеми на общината?;
- Ефективност: Постигнатите резултати водят ли до изпълнение на поставените цели?;
- Ефикасност: Съответстват ли вложените материални, човешки и финансови ресурси на постигнатите резултати?;
- Полезност на постигнатите резултати и вложените ресурси: Отговарят ли на поставените цели?

Един от основните въпроси свързани с разработването и изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Мадан е свързан с подбора на количествени критерии за оценка на изпълнението му. Същите дават възможност за изграждането на детайлна рамка, на чиято база да бъде следено постигането на очакваните резултати от мерките/ приоритетите/ стратегическите цели, за да бъде постигната визията на ПИРО на община Мадан.

По този начин се създава основа за извършване на обективна оценка за напредъка по изпълнението на стратегията на междинни и финални етапи в рамките на плановия период.

Изборът на подходящи индикатори за оценка на изпълнението е извършен на база възможността да се измери адекватно ефектът от прилагане на плана, като са следвани принципите за:

- Целесъобразност (по отношение на приоритетите и целите);
- Възможност за представяне в количествено изражение (поставяне на стойностни цели и базисно положение);
- Надеждност (лесно формулиране и агрегиране);
- Наличност (наличност на данните за въвеждането им в системата за наблюдение – матрични карти).

Индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО на община Мадан 2021 – 2027 отчитат конкретните продукти, резултатите и въздействието от изпълнението на целите и приоритетите за развитие. Чрез пречупването на резултатите през призмата на критериите за приложимост, обоснованост, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост се постига обективна преценка относно резултатите от реализацията на плана и въздействието върху социално-икономическия облик на общината и степента на реализация на очертаните в плана средносрочни цели на регионалното развитие.

3. ОСНОВНИ КОМПОНЕНТИ НА ОЦЕНКАТА

За междинната оценка са използвани следните източници на информация:

1. План за интегрирано развитие на община Мадан 2021-2027 г.;
2. Общ устройствен план на Община Мадан;
3. Интегрирана териториална стратегия за развитие на Южния централен район за планиране 2021-2027 г.;
4. Определени национални и регионални цели и приоритети на развитието в България, в това число целите и приоритетите, съдържащи се в актуализираната Национална концепция за пространствено развитие 2013 – 2025 г.;
5. Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО на Община Мадан за 2022 г. и 2023 г.;
6. Информация за дейността на Община Мадан в периода 2021 – 2023 г.;
7. Бюджети на Община Мадан за периода 2021 – 2023 г.;
8. Интернет страници и портали на Община Мадан, на УО на Оперативните програми в България, на ЕС, на ИСУН – Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България, и др.

На етапа на разработването на ПИРО е извършена предварителна оценка на неговото съответствие, въздействие и приложимост и до момента ПИРО не е оценяван от гледна точка на изпълнение. В плановия документ е постигнато значително съответствие между стратегическите цели и приоритети в разработените стратегически документи на национално ниво, регионално и областно ниво.

Постигнато е съответствие по всеки един от приоритетите и целите за общинско развитие с приоритетите и целите на областно ниво в областта на местната и регионална конкурентоспособност на икономиката на основата на технологичен напредък и иновации, развитие и модернизиране на техническата и екологичната инфраструктура, подобряване на условията и качеството на живот; ефективното използване на природния и културно-историческия потенциал за развитие на устойчив туризъм и услуги за рекреация, интегрирано развитие и модернизиране на социалната инфраструктура и качеството на услугите в тази сфера, развитие на териториалното сътрудничество между общини и региони – потенциални партньори на община Мадан.

Първоначалните резултати от изпълнението на ПИРО показват съществен напредък на Община Мадан при реализиране на мисията, основните цели и приоритети на Плана; Приоритетите на ПИРО са приемливи и до голяма степен отговарят на нуждите на местното население.

Липсва работеща единна система за отчитане на напредъка по изпълнение на ПИРО.

3.1. ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО НА ОБЩИНА МАДАН

Уместността на стратегическата част на ПИРО към днешна дата беше тествана от гледна точка на:

1. Съответствие на ПИРО на планове и политики от по-високо ниво. В стратегически аспект ПИРО следва да отчете промените в европейското и националното законодателство и стратегическите насоки за развитие на общността. При разработване на програма за изпълнение на ПИРО до края на 2027 г. е препоръчително да се работи с актуализираните варианти на документите от по-високо ниво, за да се постигне съгласуваност с техните цели и приоритети, в случай, че има промяна. Акцент следва да се постави на прилагането на принципа на устойчиво интегрирано развитие, като се търси съответствие със стратегическото ниво на съответните оперативни програми, по които община Мадан е бенефициент. Необходимо е да се актуализират мерките и интервенциите от ПИРО с актуалните оперативни програми и потенциалните бенефициенти от общината. Тази информация определя пресечните точки между източниците на безвъзмездно финансиране и различните приоритети и цели на ПИРО. От нея става ясно за кои приоритети и цели на ПИРО не съществува друг източник на финансиране освен общинския бюджет. Анализът на тази информация може да послужи за целите на годишното програмиране и основание за насочване на бюджетни средства към реализирането на онези цели от ПИРО, които са важни за нуждите на населението от общината, и за които не може да бъде осигурено финансиране от оперативни и други донорски програми. Преглед на ПИРО е необходим не само по отношение на стратегическата част на ПИРО, но и в структурно отношение. За да съответства ПИРО на промените на национално ниво, той трябва да бъде актуализиран с акцент върху системата на изпълнение, мониторинг и контрол на плана за интегрирано развитие.

2. В Общината не са разработвани годишни Програми за изпълнението на Плана, в които реализацията на мерките да е конкретизирана по години - чрез отделни проекти(дейности), по финансови ресурси и източници на ресурсите. Това до голяма степен затруднява да се даде количествена оценка на степента на постижение на целите на плана за интегрирано развитие, съобразно планираните срокове. Освен това е трудно, където липсват количествени данни за изразходените средства по отделните мерки по години, да се прецени ефективността и ефикасността на изразходените финансови ресурси, както и възможностите и затрудненията за финансиране на нови проекти(дейности), през оставащите години до края на плановия период – 2027 г. Друга трудност, поради липсата на такава информация е да се прецени обективно дали е пропуск или не липсата на дейности(проекти) по отделни мерки за някои от годините при оценка на степента на постижение на целите на ПИРО.

3. МО показва, че методически правилно и логически издържано е разработен SWOT-анализа. Необходимо е обаче да се прецизират и допълнят силните и слабите страни, възможностите и заплахите, съобразно настъпилите най-нови промени във външната и вътрешната среда. Това предполага при социално-икономическия анализ на сегашната ситуация да се актуализират част от данните, свързани със SWOT анализа – брой и структура на населението по различни показатели, заетост и безработица, структура на местната икономика, разпределение на активните фирми по отрасли, промени в структурата на земеделските култури, броя на отглежданите животни в общината, настъпили промени в техническата инфраструктура, промени в материално техническата база на учебните заведения, културните институти, лечебните и социалните заведения, социалната сигурност, състоянието на жилищния фонд, промени в кадастралната и плановата обезпеченост, и др.

ИЗБРАНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Мадан е основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на плана. Тя отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на Плана са използвани два вида индикатори: *индикатори за продукт* и *индикатори за резултат*. Индикаторите обхващат едновременно физически (параметри) и финансови характеристики в зависимост от реализацията на поставените цели и приоритети за развитие, като стойностите им могат да бъдат абсолютни или относителни.

Индикаторите за продукт отчитат как заложените интервенции и отделните стратегически цели и приоритети на плана се обезпечават и отчитат с количествени измерители (брой, относителен дял, километър, стойност в хил. лв. и др.).

Индикаторите за резултат са предназначени за отчитане на постигнатите резултати от реализацията на съответния приоритет на ПИРО. Неговите измерители се отличават от тези, прилагани при индикаторите за продукт.

Във времеви аспект двата вида индикатори имат базови и целеви стойности. Чрез тяхното прилагане се измерва степента на постигане на стратегическите цели и на включените в тях приоритети на ПИРО.

Нов момент в системата за мониторинг на ПИРО, който е включен в Методическите указания за разработване на ПИРО е появата на специфичен тип индикатори – засягащи зоните на въздействие, определени като зони на прилагане на интегриран подход в действащите нормативни документи. Прилагането на този тип индикатори може да предизвика определени затруднения, тъй като е трудно да се осигури надеждна статистическа и друг вид информация за неформализиран тип територии, каквито са зоните за въздействие.

При определяне на базовите стойности на индикаторите за мониторинг на ПИРО е използвана надеждна информация, която е от официални информационни източници. Такива са основно данните от информационните масиви на НСИ, Областни дирекции „Земеделие“, Регионални управления по образование, Регионални здравни инспекции, Областни пътни управления.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г. и стратегическите индикатори за степента на интегриране и изпълнение на глобалните цели, свързани с опазване на околната среда, в регионалната политика и планиране.

За разработването на индикаторите е използвана **SMART** концепцията, а именно:

🌐 **Specific** – специфични – индикаторите трябва да са конкретни и положителни.

🌐 **Measurable** – измерими – индикаторът трябва да бъде насочен към желано бъдещо състояние (в сравнение с базовия индикатор) и да бъде количествено определен, така че да позволява измерване. Вниманието следва да се обърне на мерната единица.

🌐 **Available/Achievable** – постижими – трябва да бъде възможно да се получат данни за стойността на всеки индикатор и то във времето, когато са необходими.

🌐 **Relevant/Realistic** – реалистични – индикаторът трябва да бъде свързан с целта на проекта и също така да бъде реалистичен

🌐 **Timely** – съобразени с времето – индикаторът трябва да бъде постигнат в ограничен период от време, което следва да се вземе предвид и да се посочи в проекта.

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО до 2027 г. са посочени в матрица на *индикаторите (Приложение № 1 към настоящия документ)*. Всеки индикатор е с посочени мерни единици, източници на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на ПИРО.

Адекватното измерване на прогреса на ПИРО зависи от точността на началните стойности на отделните индикатори, които са определени от официални източници на информация. Определени индикатори не притежават начална стойност, което се дължи или на разминаване в данните от различните източници на информация, или поради все още липсващата система за събиране на данните. Въпреки това е целесъобразно за нуждите, както на настоящата оценка на ПИРО, така и за бъдещето обективно измерване на различни области в развитието на общината да се разработи и поддържа информационна база за тях.

3.2. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ЦЕЛИ НА ПИРО НА ОБЩИНА МАДАН

В тази част от Междинната оценка са обобщени резултатите от изпълнението на мерките, предвидени в ПИРО за периода от 2021 г. до 2023 г. , включително и Програмата за реализация на ПИРО за съответните години.

Програмата за реализация е последна част от структурата на ПИРО Мада 2021-2027 г. и водещата предпоставка за реализация на плана и неговите цели. В съответствие с останалите инструменти, програмата определя начините за разпределение на наличните и потенциалните общински времеви, финансови и организационни ресурси. Тя осигурява вътрешна и външна съгласуваност на факторите за развитие и ресурсите за изпълнение на плана, оптимизирайки възможностите за финансиране, институционалната подкрепа и техническа помощ по реализиране на местния план. В основата си, програмата съдържа информация за подходящи проекти, които са част от формулираните мерки от обхвата на приоритетните области. Главна цел на програмата е изграждането на оперативна основа за изпълнението на плана. Изясняването на смисловите връзки между отделните мерки и следващите ги проекти, определянето на ориентируваща финансова стойност на проектите, идентифицирането на отговорна структура и пълноценни партньори, успоредно с управлението на проектите във времето, са аспектите на основната цел.

Определените в обхвата на ПИРО проекти и дейности са част от конкретна мярка, обвързана с приоритетните области на стратегическата част. Въпреки комплексния характер на редица проекти и техния принос към повече от една приоритетна област посочена е преобладаващата им принадлежност към една от деветте приоритетни области. Ориентирането на проектите към един приоритет се определя от търсенето на рационална подредба на проектите и оптимално управление и разпределение на финансовите ресурси.

Програмата за реализация на плана има седем годишна давност, като може да бъде актуализирана периодично при настъпване на промени в условията и прогнозните стойности на предвидените проекти за изпълнение, или при промяна на визията и целите за развитие на община Мадан.

Важно изискване при разработването на ПИРО Мадан 2021-2027 г. е планът да бъде в определена симбиоза със стратегическите и планови документи от по-високите йерархични нива. Така ПИРО е в определен синхрон с цялостната система на стратегическото и планово програмиране в страната. По такъв начин се удовлетворява и изискването формулираните цели и приоритети да отчитат целите и приоритетите, заложи в стратегическите и планови документи от по-високо йерархично ниво. В случая това се отнася за „Интегрираната регионална стратегия за пространствено развитие на Южен Централен район за планиране“.

Същевременно се отчита и изискването при формулирането на приоритетите и целите на ПИРО да не се пренасят механично приоритетите и целите на Интегрираната регионална стратегия на Южен Централен район.

Реалистичността на приоритетите и целите, както и на конкретизиращите ги мерки, изисква да се отчитат от една страна – базовото състояние на социално-икономическия и инфраструктурен комплекс, състоянието на околната среда и от друга – възможностите за осъществяване на заложените положителни промени.

Общинската политика за развитие на община Мадан в програмния период 2021-2027 г. следва да е в унисон с политиките за развитие на страната и на Южния Централен район, отразени в „Националната програма за развитие на България - 2023“ и в „Интегрираната регионална стратегия за пространствено развитие на Южен Централен район за планиране 2021-2027 г.“. Това изисква да се отчитат заложените в тези документи приоритети, които да бъдат трансформирани в ПИРО Мадан 2021-2027 г.

В Интегрираната регионална стратегия за пространствено развитие на Южния Централен район 2021-2027 г. са формулирани три приоритета:

- Приоритет 1: Засилване на конкурентните позиции на Южен Централен район чрез инвестиции във факторите на растежа;
- Приоритет 2: Подобряване на социалната и екологичната среда;
- Приоритет 3: По-балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата.

С оглед на поставената обща цел в ПИРО Мадан за периода 2021 - 2027 г. са дефинирани следните пет приоритета:

ПРИОРИТЕТ 1: БАЛАНСИРАН, УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ ЧРЕЗ ПРИВЛИЧАНЕ НА СВЕЖИ ИНВЕСТИЦИИ ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА ВОДЕЩИТЕ ФУНКЦИИ НА ДОБИВНАТА И ПРЕРАБОТВАЩАТА ПРОМИШЛЕННОСТ И НА ОСТАНАЛИТЕ ТРАДИЦИОННИ ИКОНОМИЧЕСКИ СЕКТОРИ И ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ

Формулирането на първия приоритет отчита констатациите от аналитичните проучвания и от SWOT анализа. Те показват, че местната икономика е повлияна от локализираните в общината производства с надобщинска (регионална) значимост и свързани с тях допълващи икономически дейности, изразявани в:

- Наличие на производства, обвързани с процеса суровини – краен продукт (осъществяван в сътрудничество със съседните общини и в рамките на региона);
- Наличие на високо квалифицирани кадри в сферата на минната промишленост и дефицит на такива в други икономически дейности;
- Слаба предприемаческа дейност към иновативни производства извън добива на минерално-суровинни източници, строителството и др.

За програмния период 2021-2027 г. следва да бъдат запазени предимствата в икономическото развитие на общината. Същевременно следва да се обърне внимание на възможностите за стимулиране на предприемаческата дейност извън минната промишленост и строителството. Това е и основание за формулиране на Приоритет 1, насочен към постигане на балансиран и устойчив растеж. Изискванията за обективност и реалистичност налагат да бъдат отчетени потенциалите на общината и специфичните условия за реализацията на така формулирания приоритет.

ПРИОРИТЕТ 2: СТИМУЛИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ИНИЦИАТИВИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ПРИВЛЕКАТЕЛНОСТ НА ОБЩИНАТА

Вторият приоритет отчита неизползвания потенциал на общината за предлагане на качествен туристически продукт. Принадлежността на общината към Родопския туристически район, както и наличието на ресурси за развитие на различни форми на туризъм (познавателен, еко, културен и др.) изисква политика за стимулиране на инвестиционни инициативи в сферата на туризма. Специфична форма за общината е минния туризъм. Важна цел при реализиране на този приоритет е превръщането на община Мадан в разпознаваема туристическа дестинация.

ПРИОРИТЕТ 3: СЪХРАНЯВАНЕ НА ЧОВЕШКИЯ ПОТЕНЦИАЛ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ УСЛУГИ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Третият приоритет има насоченост към хората, които са човешкия капитал на общината. Този приоритет е заложен и в действащия до 2020 г. Общински план за развитие на община Мадан 2021-2020 г. Акцентът в разглеждания приоритет е в подкрепа на политиката на местните власти в подобряване състоянието на публичните услуги в т.ч. и на тези с бюджетен характер – образование, здравеопазване, социално подпомагане, култура, спорт.

ПРИОРИТЕТ 4: ОПАЗВАНЕ НА ПРИРОДНАТА И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВАТА НА СЕЛИЩНАТА СРЕДА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СЪВРЕМЕННИТЕ УРБАНИСТИЧНИ И ЕКОЛОГИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ

Четвъртият приоритет е свързан с необходимостта от съхраняване на природния ресурс на общината и неговото разумно използване. Свързан е с ограничаване до минимум на нарушенията на природната среда, повлияни от минната промишленост и друга стопанска дейност, базирана на използване на природни ресурси. Този приоритет ще придобива още по-голяма значимост в условията на протичащите климатични промени. Освен с чисто екологични измерения този приоритет има отношение и към развитието на редица икономически дейности като екологичното земеделие, туризъм и др.

ПРИОРИТЕТ 5: СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ПО-ДОБРА СВЪРЗАНОСТ И НАМАЛЯВАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ДИСПРОПОРЦИИ

Петият приоритет е насочен към дефиниране на стратегически цели за подобряване на разнообразни връзки (не само в транспортно направление), което ще доведе до изпълване с качествени характеристики териториалната общност, регламентирана като община. По-добрата свързаност ще има като резултат намаляване на териториалните различия (диспропорции) между селската част на общината (с всичките ѝ специфични особености – разпокъсана селищна мрежа с много на брой малолюдни населени места) и общински център. Реализацията на петия приоритет в известна степен има отношение към целите и мерките свързани с третия приоритет.

Формулираните приоритети добиват конкретизация чрез формулираните стратегически цели. Последните отчитат специфичните условия в общината, поради което и тяхната формулировка има по-конкретен характер. По всеки приоритет са обособени по няколко – от 2 до 4 специфични цели.

Приоритет 1: Балансиран, устойчив растеж чрез привличане на свежи инвестиции за утвърждаване на водещите функции на добивната и преработващата промишленост и на останалите традиционни икономически сектори и икономически дейности се обвързва с реализацията на следните специфични цели:

Специфична цел 1.1: Подкрепа на инициативи на бизнеса за привличане на нови инвестиции (в т.ч. и от външни източници)

Специфична цел 1.2: Подкрепа на предприемаческата активност за създаване на нови малки и средни предприятия

Специфична цел 1.3: Развитие на конкурентни сектори, базирани на местни ресурси

По Приоритет 2: Стимулиране на инвестиционни инициативи за повишаване на туристическата привлекателност на общината са формулирани следните стратегически цели:

Специфична цел 2.1: Организиране на културни и други събития и мероприятия с местно и регионално значение, свързани с развитието на туризма

Специфична цел 2.2: Създаване на нова и подобряване на качествата на съществуващата туристическа инфраструктура

Специфична цел 2.3: Популяризиране на община Мадан, като туристическа дестинация

Приоритет 3: Съхраняване на човешкия потенциал и подобряване на публичните услуги на населението е свързан със следните стратегически цели:

Специфична цел 3.1: Осигуряване на условия за равен достъп до качествено образование и обучение

Специфична цел 3.2: Придобиване на образователни и професионални умения за пазара на труда

Специфична цел 3.3: Предоставяне качествени услуги по здравеопазването, социалното подпомагане, културата и спорта

Приоритет 4: Опазване на природната и подобряване качествата на селищната среда в съответствие със съвременните урбанистични и екологични изисквания включва следните специфични цели:

Специфична цел 4.1: Пестеливо използване на природните ресурси

Специфична цел 4.2: Подобряване качествата на селищната среда

Специфична цел 4.3: Съхраняване на природния ресурс чрез подобряване на екологичната инфраструктура

Приоритет 5: Създаване на условия за по-добра свързаност и намаляване на териториалните диспропорции е конкретизиран със следните специфични цели:

Специфична цел 5.1: Подобряване на транспортната и цифрова свързаност, развитие на електронните услуги и достъпност

Специфична цел 5.2: Подкрепа за балансирано пространствено развитие

Специфична цел 5.3: Разширяване на междуобщинското сътрудничество

От инструментите на Стратегията на ПИРО Мадан 2021-2027 г. с най-висока конкретност са мерките, чрез които се реализират специфичните цели.

ПРИОРИТЕТНИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

За разлика от досега действащите Общински планове за развитие, в новите планови документи за интегрирано, комплексно развитие е предвидено да бъдат обосновани части от териториите на общините, в които да бъдат насочени мерки за тяхното развитие.

В тази връзка в ПИРО – Мадан 2021-2027 г. е включен нов елемент – териториално обособени части от общината, идентифицирани като зони за въздействие.

Такива зони следва да бъдат с определен териториален обхват, като за обосновката им се отчитат разполагаемите ресурси, които да бъдат използвани за развитието на цялата община.

На базата на анализа на социално-икономическия и инфраструктурен потенциал на общината, на оценката на разполагаемите ресурси и на потенциала на територията за развитие на отделни сектори и икономически дейности, се определят части от територията, в които да бъдат насочени определени интервенции.

В Методическите указания за разработване на ПИРО на МРРБ е дадена и съответната съдържателна формулировка на зоните за въздействие. Това са пространствено обособени територии с определена характеристика и състояние на физическата среда, социална и/или етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове.

На практика, зоните за въздействие се определят на базата на общи (идентични) характеристики на определена територия и/или общи проблеми или потенциали за развитие. При тяхното определяне се отчитат и ресурсите за осъществяване на интегрираното им развитие. Те са както от финансов, така и от времеви, технологичен, кадрови и друг характер. Отчитат се и възможните ефекти от прилаганите интервенции

Наличието на приет Общ устройствен план (ОУП) на общината е още един благоприятен фактор за обективността при определяне на характера, функциите и териториалния обхват на приоритетните зони за въздействие на територията на община Мадан.

В Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на МРРБ, е заложено изискването в определените приоритетни зони за въздействие да бъде насочена определена част от мерките, предвидени в програмата за реализация на плана.

Определянето на териториалния обхват на приоритетните зони за въздействие, освен от резултатите от аналитичните проучвания, представени в синтезен вид в S W O T анализа, се съобразява и с устройствените решения заложени в Общия устройствен план на община Мадан. Така се постига, макар и частично, изискването за реализация на водещия принцип за „единство на социално-икономическото и пространственото планиране“.

На територията на община Мадан са обособени следни два вида зони на въздействие:

- градски зони за въздействие;
- други зони за въздействие (със специфични характеристики).

➤ Градска зона за въздействие (Общински център):

Град Мадан като малък град не попада в групата от 39 български града, за които бяха разработени Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР). В градовете с разработени ИПГВР са обосновани по три зони за развитие на територията им. Поради тази причина (липсата на ИПГВР), една от зоните за въздействие включва територията на целия град Мадан.

Като сериозен аргумент в обосновката на тази градска зона за въздействие е и това, че редица от интервенциите, които се съдържат в програмата за реализация на ПИРО – Мадан 2021-2027 са с териториална насоченост в общинския център. Освен това, част от проектите, заложили в ОПР на община Мадан (2014 – 2020 г.), насочени към общинския център, продължават да се реализират и в първите години на програмния период 2021-2027 г. Всичко това дава основание да се предложи една градска зона за въздействие. Поради това, че гр. Мадан, попада в категорията на много малките градове и е с подчертано компактен характер, предложението е цялата територия на града да бъде определена като градска зона за въздействие. В програмата за реализация на ПИРО (Индикативния списък с проектни идеи), тя е отразена като Зона 1.

➤ Зони за въздействие със специфични характеристики:

Вторият тип зони за въздействие, които са със специфични характеристики са свързани със стимулирано развитие на туристическата функция и на смесени дейности, основаващи се на налични местни суровини. Предложенията са за следните зони:

- Зона за развитие на стопански дейности, базирани на местни суровини.
- Междубщинска зона за развитие на туризъм.

Определените 3 зони, включващи различни части от територията на община Мадан, са с различен териториален обхват. Градската зона (Общински център), включва територията на целия град Мадан. Във функционално отношение тя е с подчертан комплексен характер и има отношение към развитието на общинския център. Неговите функции в сферата на икономиката, туризма, социалните бюджетни и други услуги, на местното самоуправление, обитаването и др. го отличават като водещ селищен център в общината. В това отношение гр. Мадан се явява и като основен притегателен център на инвестиционния капитал в границите на общината. Това е и основния фактор немалка част от проектните идеи по редица мерки да са териториално ориентирани към гр. Мадан, т.е. към градската зона за въздействие.

Проектните идеи и проекти, насочени към Зона 1 са следните:

Приоритет 3: „Съхраняване на човешкия потенциал и подобряване на публичните услуги на населението“

Мярка 3.3.3. Подобряване качествата на инфраструктурата на образованието, културата и спорта

Под мярка 3.3.3.1. Ремонт и реконструкция на СУ "Отец Паисий" гр. Мадан;

Под мярка 3.3.3.2. Ремонт и реконструкция на масивна сграда - пансион към СУ "Отец Паисий";

Под мярка 3.3.3.4. Ремонтни дейности на стадион „Батанци” /реновиране на зелен терен, писта за бягане и ремонт на трибуните, включително външна тоалетна/;

Под мярка 3.3.3.5. Изграждане на спортна зала към СОУ "Отец Паисий" - гр. Мадан, включително изграждане на подпорна стена с L=44,40 m. и H=3,3 м.;

Под мярка 3.3.3.8. Поддържане и разширяване на утвърдената форма на Общински културен календар чрез запазване и развитие на традиционните културни прояви съчетани с нестандартни модерни технологии;

Под мярка 3.3.3.10. Ремонт и реконструкция на ЦДГ "Мир".

Приоритет 4: „Опазване на природната и подобряване качествата на селищната среда в съответствие със съвременните урбанистични и екологични изисквания“

Мярка 4.2.2. Подобряване качествата на публични пространства в населените места

Под мярка 4.2.2.1. Ремонт на сградата на общинска администрация;

Под мярка 4.2.2.2. Благоустрояване, ремонт и рехабилитация на площад към паметник с идент. № 46045.501.878 - град Мадан;

Под мярка 4.2.2.5. Ремонт и реконструкция на общинския пазар в гр. Мадан;

Под мярка 4.2.2.6. Реконструкция на паркови и зелени площи в гр. Мадан;

Под мярка 4.2.2.9. Укрепване на бетонна стена в кв. Бориева на гр. Мадан (над киното);

Под мярка 4.2.2.11. Асфалтиране на вътрешна пътна (улична) мрежа в кв.Батанци и кв.Яновска 4 км.;

Мярка 4.3.1. Изграждане на нова и реконструкция на съществуваща ВиК инфраструктура+В155

Под мярка 4.3.1.1. Разширяване и рехабилитация на ВиК мрежата в гр. Мадан;

Под мярка 4.3.1.6. Изграждане на колектор - гр. Мадан (по ул. Батанска, ул. Аврамовска и ул. Койнарци);

Под мярка 4.3.1.9. Разширение и рехабилитация на канализационната мрежа в гр. Мадан;

Мярка 4.3.3. Подобряване управлението на отпадъците

Под мярка 4.3.3.4. Закупуване на мотометачна машина за почистване на уличната мрежа в гр. Мадан;

Мярка 4.3.4. Превенция и защита от рискове и бедствия

Под мярка 4.3.4.1. Корекция и укрепване на река Маданска и Голяма Река;

Под мярка 4.3.4.2. Изграждане на цялостно видеонаблюдение на гр. Мадан.

Приоритет 5: „Създаване на условия за по-добра свързаност и намаляване на териториалните диспропорции“

Мярка 5.1.1. Подобряване качествата на общинската пътна мрежа

Под мярка 5.1.1.7. Изграждане на два броя мостови съоръжения - гр.Мадан;

Мярка 5.1.2. Развитие на електронните услуги

Под мярка 5.1.2.3. Разширяване обхвата на електронните услуги в общинска администрация;

Мярка 5.2.1. Коопериране със съседни общини по линия на трансграничното сътрудничество

Под мярка 5.2.1.2. Устойчива екологично-културна валоризация на минни и карьерни обекти в трансграничния регион.

Зоната за развитие на стопански дейности, базирани на местни ресурси включва части от общината, в които водещата функция е аграрния сектор, както и малки индустриални производства. Съпътстващи дейности са отдиха, рекреацията, базирани на водния ресурс на р. Арда. Тази зона за въздействие включваща части от общината по поречието на р. Арда.

В териториалния обхват на зоната попадат селата (заедно със землищата им) - с. Средногорци, с. Равнища, с. Арпаджик, с.Лещак, с. Леска, с.Цирка, с.Вехтино, с .Дирало. Обединяващ фактор за зоната е р. Арда с прилежащите територии, формиращи поречието ѝ в границите на общината.

Към тази зона са насочени няколко дейности (проектни идеи и проекти), които са основно по Приоритет 4 и Приоритет 5, а именно:

Приоритет 3: „Съхраняване на човешкия потенциал и подобряване на публичните услуги на населението“

Мярка 3.3.3. Подобряване качествата на инфраструктурата на образованието, културата и спорта

Под мярка 3.3.3.3. Ремонт и реконструкция на ОУ "П.Р. Славейков" - с. Средногорци, вкл. спортно игрище;

Приоритет 4: „Опазване на природната и подобряване качествата на селищната среда в съответствие със съвременните урбанистични и екологични изисквания“

Мярка 4.2.1. Актуализиране на системата от устройствени планове с изискванията на ОУП на общината

Под мярка 4.2.1.3. Изготвяне на нови регулационен план и кадастър на с. Средногорци;

Мярка 4.3.1. Изграждане на нова и реконструкция на съществуваща ВиК инфраструктура+В155

Под мярка 4.3.1.8. „Вътрешна водопроводна мрежа с. Средногорци (ул. Изгрев, ул. П.Р.Славейков и ул. Еделвайс)“;

Приоритет 5: „Създаване на условия за по-добра свързаност и намаляване на териториалните диспропорции“

Мярка 5.1.1. Подобряване качествата на общинската пътна мрежа

Под мярка 5.1.1. Асфалтиране на вътрешна улична мрежа - с. Средногорци;

Под мярка 5.1.1. Изграждане, баластриране и асфалтиране на черни занемарени пътища: в землището на с. Лещак, от главен път до сем. Харбалиеви около 150 м.; 2. от главен път до сем. Кръпчеви около 300 м.; 3.от главен път разклона за сем. Бадьокови до местност Бърцево около 350 м.

Междубщинска зона за развитие на туризъм се предлага за усвояване на неусвоения потенциал на община Мадан за развитие на туризъм (извън минния). Тази зона е обоснована с наличието на неусвоени туристически ресурси в граничните територии на община Мадан с община Рудозем. Акценти в тези ресурси са пещера „Шаренка“ и природни дадености, предизвикващи туристически интерес. Развитието на тази зона е свързано със Специфична цел 5.2. на Приоритет 5 на ПИРО – Мадан 2021-2027 „Разширяване на междубщинското сътрудничество“. В териториалния обхват на тази зона попадат населените места и землищата им - с.Мъглища, с.Шаренска, с.Крайна, с.Върба.

Проектните идеи и дейности, насочени към тази зона са следните:

Приоритет 2: „Стимулиране на инвестиционни инициативи за повишаване на туристическата привлекателност на общината“

Мярка 2.2.2. Подобряване качествата на общинската пътна мрежа

Под мярка 2.2.2.12. Изграждане на туристическа пътека до пещера "Шаренка".

Приоритет 4: „Опазване на природната и подобряване качествата на селищната среда в съответствие със съвременните урбанистични и екологични изисквания“

Мярка 4.2.1.

Под мярка 4.2.1.1. Изработване на ПУП на зоните за въздействие;

Мярка 4.2.2. Подобряване качествата на общинската пътна мрежа

Под мярка 4.2.2.13. Ремонт и реконструкция на улици в с. Мъглища.

Приоритет 5: „Създаване на условия за по-добра свързаност и намаляване на териториалните диспропорции“

Мярка 5.1.1. Подобряване качествата на общинската пътна мрежа

Под мярка 5.1.1.3. Прокарване на път 125 м. - с. Крайна;

Под мярка 5.1.1.5. Изграждане на нови местни пътища до туристически забележителности;

Мярка 5.2.1. Развитие на електронните услуги

Под мярка 5.2.1.4. Съвместни инициативи с община Рудозем за развитие на Зона за целенасочено въздействие "Шаренка".

Предложените в ПИРО интервенции за насищане на отделните зони за въздействие включват редица проектни идеи, чиято реализация ще допринесе за по-пълното усвояване на наличните ресурси на територията на община и постигане на ефекта за интегрирано, комплексно използване на природния потенциал и развитие на социално-икономическия и инфраструктурния комплекс на община Мадан.

При извършването на междинната оценка беше направен преглед и анализ на изпълнението на всички приоритети и цели на ПИРО на община Мадан за периода от 2021 до момента:

Приоритет 1: „Балансиран, устойчив растеж чрез привличане на свежи инвестиции за утвърждаване на водещите икономически функции“

Местната икономика е повлияна от локализираните в общината производства с регионална значимост и свързаните с тях допълващи икономически дейности, като: наличието на производства, обвързани с процеса суровини – краен продукт; наличието на високо квалифицирани кадри в сферата на минната промишленост и дефицит на такива в други икономически сфери; слаба предприемаческа дейност към иновативни производства извън добива на минерално-суровинни източници, строителството и др.

Повишаването на конкурентоспособността на регионалната икономика, на отделните ѝ сектори и фирми е от изключителна важност за постигане на балансиран, устойчив растеж, устойчива заетост, повишаване на реалните доходи и жизнения стандарт на жителите на община Мадан.

Реализирането на приоритета ще доведе до повишаване на възможностите за стимулиране на предприемаческата дейност извън минната промишленост и строителството.

Финансовото подпомагане за увеличаване на конкурентоспособността на малките и средни предприятия във всички сектори е основна политика в рамките на помощта от ЕС, особено чрез интервенции, стимулиращи цялостното подобряване на бизнес средата, повишаване на производителността, улесняване на достъпа до нови пазари, осигуряване на интернационализация на българските фирми. От изключителна важност е съкращаването на пътя до крайните клиенти, разработване, пазарна реализация и маркетинг на нови продукти, процеси, услуги и бизнес-модел, както и засилено навлизане и обмен на пазарни иновации. В този контекст фирмите и предприемачите от Община Мадан трябва да бъдат подпомогнати да се възползват от тези условия и възможности за подкрепа.

Усилията ще бъдат фокусирани върху предоставянето на целенасочена подкрепа за съществуващия малък и среден бизнес, повишаване на предприемаческата активност на местно ниво за създаването на нови малки и средни предприятия, извън сферата на минната промишленост и строителството. По този начин създаването/привличането на нови предприятия ще има директен ефект върху повишаването на местната заетост, увеличаването на разполагаемите доходи на населението и засилването на тяхната мотивация да останат в общината.

Ще се постигне въздействие и към диверсифициране на икономическите дейности, продукти и услуги на фирмите и стопанствата в отговор на променящите се потребности на пазара, така че да се подsigури дългосрочната им устойчивост.

Достъпът до финансиране на представители на иновативния малък и среден бизнес, стартиращите и функциониращите предприятия се предвижда да се улесни чрез фондовете и програмите на Общата стратегическа рамка и различните форми на финансов инженеринг и кредити, включително заеми, гаранции, микрокредити, рисков капитал, „мостово финансиране“ и други.

Мерките към този приоритет имат за цел да засилят и процесите на трансгранично, транс-национално и европейско сътрудничество, посредством местни инициативи и действия, които водят до интегрирано териториално развитие и са обвързани с приоритетите на Общността за икономическо и социално сближаване и намаляване на разликите между регионите. С изпълнението на дейностите по този приоритет ще се ускори сближаването между община Манад и други европейски общини, като се изгради устойчива мрежа за обмен на опит и добри местни икономически практики на подходящо териториално ниво. Процесът на сближаване на слабо развити региони и общини ускорява условията за растеж и заетост благодарение на увеличеното и подобро качество на човешките и бизнес инвестиции.

Приоритетът включва три специфични цели постигането, на които ще създаде предпоставки за постигане на балансиран, устойчив растеж чрез привличане на свежи

инвестиции за утвърждаване на водещите функции на добивната и преработващата промишленост и на останалите традиционни икономически сектори.

Специфична цел 1.1: Подкрепа на инициативи на бизнеса за привличане на нови инвестиции (в т.ч. и от външни източници)

Мярка 1.1.1: Стимулиране на местното предприемачество

Община Мадан се характеризира с развитие на многоотраслова икономика, която е специализирана в няколко основни направления, които се основават главно на използването на местната суровинна база, като добив на минерално-суровинни ресурси (полиметални руди), а от преработващата промишленост - на храни и напитки, производство на метални изделия, производство на облекла и изделия от текстил, дърводобив и дървопреработване и др. Първата мярка към приоритета включва дейности, които целят да стимулират местното предприемачество и да улеснят административните процедури от страна на общинската администрация. Предвидени са мерки за подкрепа на малките и средни предприятия в района, като данъчни облекчения, намаляване на наемните цени на общински имоти и др., оказване на административна подкрепа на инвестиционни предложения за развитие на бизнес.

За разглеждания период общината е оказала административна подкрепа на инвестиционни предложения за развитие на бизнес, като в резултат са издадени 17 броя Разрешения за строеж за различни проекти на бизнеса. През 2024 г. е започнало проектирането на участък за обособяване на индустриална зона, за което от общинския бюджет са заделени 17 520,00 лв. с ДДС.

До края на плановия период Община Мадан трябва да продължи усилията по реализация на предвидените в мярка 1.1.1. дейности.

Мярка 1.1.2: Създаване на публично-частни партньорства и инициативи за икономическо развитие

Насърчаване на кооперирането между местни и чуждестранни предприятия чрез подпомагане на клъстерирането и предоставянето на подкрепа за веригите на доставките в случаите на привличане на стратегически инвеститори е основна крачка към създаването на конкурентна среда в производството. Създаването на публично-частни партньорства в стопанския сектор ще допринесе за повишаване ефективността на местната икономика. В ПИРО е заложено да бъде разработена общинска стратегия за развитие на публично-частно партньорство в областта на туризма, участие на община Мадан с апортни вноски (общински терени) за развитие на иновативни производства, както и периодични актуализации на маркетинговия профил на община Мадан.

□ **Няма реализирани дейности по тази мярка до настоящия момент.**

В мярка 1.1.2. Община Мадан е застъпила дейности за насърчаване публично-частните партньорства. През разглеждания период, Община Мадан не е реализирала нито една от предвидените дейности по тази мярка. Процентното изпълнение на тази мярка е 0 %. Община Мадан трябва да предприеме мерки до края на плановия период за реализация на предвидените в мярка 1.1.2. дейности.

Специфична цел 1.2: Подкрепа на предприемаческата активност за създаване на нови малки и средни предприятия

Мярка 1.2.1: Създаване, промоциране и подкрепа на местни иновационни стратегии

През последните 5 години основен недостатък в община Мадан е отсъствието на инвестиции. Привличането на инвестиции има за цел да подобри конкурентоспособността на местната икономика и да подобри социално-икономическата конюнктура. Мярката предвижда провеждане на маркетингово проучване, което да идентифицира възможности и потенциални инвеститори. Общината притежава предимства, които трябва да бъдат използвани. Привличането на стратегически инвеститори е резултат не само от тях, но и от по-доброто и успешно включване на местните власти и частния сектор в подобряването на условията за бизнес, който да стимулира навлизането на нови инвеститори. Изготвяне на маркетингова стратегия и реклама има за цел извоюването и утвърждаването на имидж на община Мадан, като добро място за бизнес.

Мярката е насочена към разширяване и изграждане на нови бизнес контакти, участие и организиране на бизнес форуми и срещи.

В мярка 1.2.1. Община Мадан е застъпила дейности, насочени към привличане на стратегически инвестиции. Мярката е насочена към разширяване и изграждане на нови бизнес контакти, участие и организиране на бизнес форуми и срещи. През разглеждания период са изпълнени следните дейности - През 2023 г. СДРУЖЕНИЕ "МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА "КИЧИКА"- МАДАН - РУДОЗЕМ", чийто председател на Управителния съвет е община Мадан реализира следните проекти:

- Проект: Проучване и популяризиране на местната идентичност на територията на МИГ „КИЧИКА“ – МАДАН-РУДОЗЕМ и въвеждане на иновации за устойчиво развитие на стойност: 181 230,92 лв.

В изпълнение на проекта е извършено следното:

- Изследване, проучване и провеждане на промоционална кампания за популяризиране на местната идентичност;
- Ремонт и реновиране на територии, вкл. оборудване за провеждане на събития организирани от МИГ „Кичика“- Мадан - Рудозем;
- Организиране и провеждане на събития–иновативни за територията и местната общност на МИГ „Кичика“- Мадан - Рудозем;

- Информираност и публичност за реализацията на проекта;
- Доставка на офис консумативи и канц.материали за нуждите на Екипа за реализация на дейностите по проекта.

- Проект: Подготвителни дейности по разработване на стратегия за периода 2023-2027г. на МИГ „Кичика“ – Мадан – Рудозем“ на стойност: 48 495,30 лв.

В изпълнение на проекта са постигнати следните резултати:

- Местното население е информирано за възможностите за финансиране на стратегия за ВМРО, бъдещото и прилагане за развитие на територията на МИГ и местната общност в нея, като последната е привлечена активно да участва в процеса по разработването ѝ;

- Проведени са проучвания и в резултат са изготвени актуални анализи на територията, вкл. проведена инф. кампания/работни срещи с участието на местното население;

- Разработена е Стратегия за ВОМР-консултирана с местната общност.

- Обучени са местни лидери и екип на МИГ, притежаващи умения и капацитет, запознати с актуални условия, изисквания и законодателство на европейско, национално и местно ниво, които активно участват и подпомагат изпълнението на дейностите по проекта, като работят с местната общност и в рамките на местното партньорство.

Община Мадан е реализирала предвидените дейности по тази мярка с финансов ресурс в размер на 229 726,22 лв. Процентното изпълнение на тази мярка е 100 %.

Специфична цел 1.3: Развитие на конкурентни сектори, базирани на местни ресурс

Мярка 1.3.1: Подпомагане на инициативи за развитие на екологично земеделие и животновъдство

С тази мярка се цели да се подпомогне развитието на екологично земеделие и животновъдство на територията на общината и стартиране на нови екологични производства и животновъдни ферми за отглеждане на традиционно за Родопите говедовъдство, овцевъдство и пчеларство. Стимулиране на екологично картофопроизводство.

□ Няма реализирани дейности по тази мярка до настоящия момент.

В мярка 1.3.1. Община Мадан е предвидила разработването на програми за финансиране на земеделски производители за насърчаване развитието на биологично земеделие и животновъдство. Застъпени са дейности за оказване на административна подкрепа при стартиране на инициативи за екологично земеделие, както и дейности за популяризиране на земеделски култури, заместващи тютюнопроизводството.

През разглеждания период, Община Мадан не е реализирала нито една от предвидените дейности по тази мярка. Процентното изпълнение на тази мярка е 0 %. Община Мадан трябва да предприеме мерки до края на плановия период за реализация на предвидените в мярка 1.3.1. дейности.

Мярка 1.3.2: Поддържане и развитие на горските ресурси и развитие на ловно стопанство

Горските ресурси са едно от най-голямото богатство на региона и тяхното поддържане и опазване е от изключително значение. Мярка 1.3.2. има за цел да опази състоянието на горските ресурси и да допринесе за тяхното развитие и популяризиране.

Заложените дейности в мярката са насочени към залесяване на свободни терени от горския фонд, подпомагане и организиране на логистиката на горски плодове, билки, гъби и др.

През разглеждания период, Община Мадан не е реализирала нито една от предвидените дейности по тази мярка. Процентното изпълнение на тази мярка е 0 %. Община Мадан трябва да предприеме мерки до края на плановия период за реализация на предвидените в мярка 1.3.2. дейности.

Общата оценката от изпълнението на дейностите и предприетите мерки по **Приоритет 1: „Балансиран, устойчив растеж чрез привличане на свежи инвестиции за утвърждаване на водещите икономически функции”**, е оценена като **ДОБРА** степен на изпълнение. Приоритетът е насочен към повишаването на конкурентоспособността на регионалната икономика. Финансовото подпомагане за увеличаване на конкурентоспособността на малките и средни предприятия във всички сектори е основна политика в рамките на помощта от ЕС, особено чрез интервенции, стимулиращи цялостното подобряване на бизнес средата, повишаване на производителността, улесняване на достъпа до нови пазари, осигуряване на интернационализация на българските фирми. Мерките към този приоритет имат за цел да засилят процесите на предоставяне на целенасочена подкрепа за съществуващия малък и среден бизнес, повишаване на предприемаческата активност на местно ниво за създаването на нови малки и средни предприятия, извън сферата на минната промишленост и строителството. Изпълнението на предвидените дейности ще има директен ефект върху повишаване на местната заетост, увеличаване на разполагаемите доходи на населението и засилване на тяхната мотивация да останат в общината. В изпълнение на Приоритет 1 в индикативната финансова таблица са планирани средства в размер на 225 000 лв. За изпълнение на приоритета са заложили 3 специфични цели и 5 мерки. По част от мерките са реализирани проекти и дейности, оказана е административна подкрепа на стартиращи инвестиционни инициативи на бизнеса, в резултат на което общото изпълнение на приоритета може да се отчете като задоволително. Община Мадан трябва да продължи да полага усилия в посока подпомагане на малките и средни предприятия, чрез създаване на предпоставки за повишаване на тяхната конкурентоспособност, което е предпоставка за подобряване на жизнения стандарт

и постигане на устойчива заетост и по – високи доходи на населението. Усилия трябва да бъдат положени и в посока търсене на източници на финансиране на тези дейности.

Приоритет 2: „Стимулиране на инвестиционни инициативи за повишаване на туристическата привлекателност на община Мадан“

Туризмът се утвърди като един от основните сектори, които компенсират негативните последици на продължаващата финансово-икономическа криза, обезлюдяването на малките населени места и деградацията на местните общности. На територията на община Мадан са налични ресурси, подходящи за развитие на туризма (еко, ловен, минен, културен, познавателен и селски), но все още е налице недостатъчно добро използване на наличния потенциал за развитието на туризма. Общината все още е неразпознаваема дестинация за международния туризъм. Важна цел при реализирането на този приоритет е превръщането на община Мадан в разпознаваема туристическа дестинация. За постигането на тази цел е необходимо да бъдат разработени политики за стимулиране на инвестиционни инициативи в сферата на туризма. Специфична форма за общината е минния туризъм.

Една от зоните за въздействие със специфични характеристики, идентифицирани в ПИРО е **Междубщинката зона за развитие на туризъм**. Включването на тази зона има за цел усвояване на неусвоения потенциал на община Мадан за развитие на туризъм (извън минния). Тази зона е обоснована с наличието на неусвоени туристически ресурси в гранични територии на община Мадан с община Рудозем. Акценти в тези ресурси са пещера „Шаренка“ и природни дадености, предизвикващи туристически интерес. В териториалния обхват на тази зона попадат с. Шаренка, с. Крайна, с. Върба. Предвидени дейности в зоната за въздействие намират отражение в заложените дейности в Приоритет 2.

Приоритетът включва три специфични цели, постигането, на които ще допринесе за по-устойчивото развитие на туризма в община Мадан.

Специфична цел 2.1: Насърчаване развитието на интегриран туризъм, чрез опазване, популяризиране и развитие на природното и културно наследство

Мярка 2.1.1: Подпомагане развитието на местния туристически продукт и маркетинг на дестинациите

Тази мярка предвижда разработване на отличителен и ярък за даденостите на община Мадан туристически продукт, който е основан на високи конкурентни предимства. Предвидено е разработването на общинска стратегия за превръщането на туризма в активен икономически сектор, както и нейното популяризиране и непрекъсната актуализация в съответствие с новите тенденции за развитие на туристическия бранш.

В мярка 2.1.1. Община Мадан е застъпила дейности имащи за цел разработване на отличителен и ярък за даденостите на общината туристически продукт, като освен разработването на общинска стратегия е предвидено и разработване на междубщински

маркетингови и рекламни стратегии за съвместни туристически дейности с общините от туристически район Средни Родопи.

През 2023 г. е разработена и приета Програма за развитие на туризма в община Мадан, което сочи че изпълнение по мярката може да се определи като ДОБРО, но общината трябва да продължи да търси възможности за популяризиране на туристическия продукт, като участие в регионални, национални и международни туристически борси, научни конференции, изложения и панаири.

Специфична цел 2.2: Развитие на туристическата инфраструктура

Мярка 2.2.2: Подобряване качествата на съществуващата туристическа инфраструктура

За успешното развитие на туризма на територията на общината е необходимо да бъдат положени усилия за подобряване на съществуващата туристическа инфраструктура.

В мярка 2.2.2. община Мадан е застъпила дейности, насочени към подобряване на съпътстващата инфраструктура към туристически маршрути и атракции и изграждане на нови туристически маршрути и еко пътеки; повишаване категорията на съществуващите места за настаняване и заведения за хранене и развлечения. Предвидено е да бъде разкрит виртуален общински туристически информационен център.

През разглеждания период, Община Мадан е реализирала следните проекти:

- Проект „Устойчива екологично-културна валоризация на минни и кариерни обекти в трансграничния регион” /Sustainable eco-cultural valorization of mines and quarries sites in the cross-border area – Terra-Mine – B2 – 6с"/, съгласно сключен Договор за субсидия №B2.6с.21/04.07.2019 г. по Програмата за трансгранично сътрудничество Интеррег V-A Гърция – България 2014-2020 г. – Съфинансирането от страна на община Мадан е 21 600 лв. Проектът е в зона на въздействие 1;

- Проект: „Модернизация, реклама и изследване на пещери” с акроним: “My Caves”, финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество „ИНТЕРРЕГ V-A Гърция – България“ 2014-2020 г. – 27 381 лв.;

- Доставка и монтаж на указателни табели, реконструкция на съществуващи и изграждане на нови беседки, оформяне на подходи и благоустрояване на туристически атракции на територията на община Мадан – 32 300 лв.

Разкрити са два нови туристически обекта: пещера „Шаренка“ и Подземен минен музей „Сполука“.

В резултат може да се заключи, че изпълнение на тази мярка е МНОГО ДОБРО.

Специфична цел 2.3: Популяризиране на община Мадан като туристическа дестинация

Мярка 2.3.1: Утвърждаване на мястото на общината в туристически район „Родопи“

Мярката предвижда изготвянето и разпространението на рекламни и информационни материали за историческите и природни дадености на общината с цел утвърждаването на мястото ѝ в туристическия район „Родопи“.

През разглеждания период са разработени са ИТ иновации, включващи приложение за добавена реалност чрез 3D видеа и визуализиране на таблети. Също е разработен уебсайт за представяне на Ягодинската пещера и пещера „Шаренка“; създадени са туристически карти за пещерите и планински пешеходни маршрути в Централен Родопски регион.

Изпълнението на тази мярка е 100 %. Постигнати са заложените индикатори. Изпълнението по тази мярка може да се определи като МНОГО ДОБРО.

Мярка 2.3.2: Участие на община Мадан в регионални туристически изяви

Общината използва възможностите за представяне и популяризиране на туристически си продукт чрез участие в различни туристически изяви.

През 2022 г. общината е представила туристическия си потенциал по време на изложението „Общинко Експо 2022“, проведено в периода 23-25 октомври 2022 г. в к.к. „Албена“, организирано от Националното сдружение на общините в Република България.

Проведено е обучение за представители на туристическия бранш, служители в туристически отдели/организации и др. на тема „Процес по продажби и маркетинг на местни традиционни продукти“, през май 2023 г.

Проведен е форум в община Мадан за представяне на най-добри практики и промотиране привлекателността на пещерите в трансграничния регион между България и Гърция.

Изпълнението по тази мярка може да се определи като МНОГО ДОБРО.

Общата оценката от изпълнението на дейностите и предприетите мерки по **Приоритет 2: „Стимулиране на инвестиционни инициативи за повишаване на туристическата привлекателност на общината“**, е оценена като **МНОГО ДОБРА** степен на изпълнение. Приоритетът е насочен към устойчиво развитие на туризма, което се постига с изпълнението на три специфични цели. В изпълнение на **Приоритет 2** в индикативната финансова таблица са планирани средства в размер на 1 645 000 лв. За изпълнение на приоритета са заложили 3 специфични цели и 4

мерки. Изпълнени са повечето от заложените мерките. Финансовото изпълнение на Приоритет 2 е над 100%.

Приоритет 3: „Съхраняване на човешкия потенциал и подобряване на публичните услуги на населението“

Мерките по този приоритет са ориентирани към хората, които са човешкия капитал на общината. Акцентът е в подкрепа на политиката на местните власти в подобряване състоянието на публичните услуги в т.ч. и на тези с бюджетен характер – образование, здравеопазване, социално подпомагане, култура, спорт. Приоритетът включва мерки, които целят постигането на три специфични цели.

Специфична цел 3.1: Осигуряване на условия за равен достъп до качествено образование и обучение

Мярка 3.1.1: Създаване на условия за максимален обхват на лицата в ученическа възраст в образователната система

Специални усилия трябва да бъдат положени за тези групи, които са изправени пред затруднения в достъпа си до образование и са в подчертано неравностойно положение. Необходимо е да се прилагат съвременните образователни политики, които са насочени към потребностите на обучаваните и стимулират използването на разнообразни форми, начини и системи на обучение. Дейностите включват ефективно финансиране за осигуряване на равен достъп и повишаване резултатите от образованието. Ще се формират и засилят връзките между образователните институции и бизнеса, за включване на работодатели и институции от трудовия пазар в разработването и осъществяването на учебните програми с цел повишаване на предприемаческите умения и пригодността за заетост.

В мярка 3.1.1. Община Мадан е застъпила дейности, насочени към стимулиране на по-висока записваемост в средната степен на общото и професионалното образование, както и разкриването на професионална паралелка по туризъм. **През разглеждания период не са реализирани дейности по тази мярка.**

Мярка 3.1.2: Подкрепа на инициативи за съвременни форми на образователния процес

В 3.1.2 е предвидено разработването на програма за подготовка на учители з въвеждане на дигитална трансформация на учебния процес. Дейностите включват още разработване на програми за привличане и задържане на децата в училище, съобразно особеностите на местните условия, както и предоставяне на повече възможности за

дистанционно (Интернет) обучение. Планирано е създаването на условия за въвеждане на иновативни форми и методи в образователния процес.

През разглеждания период, Община Мадан е реализирала дейности по създаването на условия за въвеждане на иновативни форми и методи в образователния процес в размер на 11 528,00 лв.

Изпълнението на мярката е оценено като ДОБРО.

Специфична цел 3.2: Придобиване на образователни и професионални умения за пазара на труда

Мярка 3.2.1: Повишаване професионалните умения и квалификацията на работната сила

В мярката 3.2.1. община Мадан е планирала въвеждане на дуално обучение в средната степен на общото и професионално образование (изграждане на STEM среда в училищата). Планирани са обучителни курсове квалификация и преквалификация на безработни лица.

През разглеждания период, Община Мадан е инвестирала 48 837,00 лв.

Изпълнението по тази мярка може да се определи като ДОБРО, въпреки това, община Мадан трябва да продължи да работи по планираните дейности до края на плановия период.

Специфична цел 3.3: Предоставяне качествени услуги по здравеопазването, социалното подпомагане, културата и спорта

Мярка 3.3.1: Подкрепа на инициативи за мобилни екипи от лекари специалисти, посещаващи опорните селищни центрове

В мярката 3.3.1. община Мадан е застъпила дейности, насочени към подобряване на здравните услуги, които се предоставят на населението и осигуряване на достъп до качествено здравеопазване на хората от отдалечените и малки населени места в общината. Предвидено е разработване на съгласуван с РЗИ график за периодични посещения на лекари специалисти в опорните селищни центрове.

Със дарение през 2023 г. е закупено оборудване за МБАЛ на стойност: 121 380,00 лв. Въпреки това като цяло изпълнението на мярката може да се определи като СЛАБО. До края на плановия период община Мадан трябва да положи повече усилия, насочени към подобряване достъпа до здравни услуги на населението.

Мярка 3.3.2: Разширяване на резидентните социални услуги, съобразно потребностите

Мярката включва разширяването на предоставяните към момента на територията на община Мадан социални услуги и допълването им с допълнителни такива, делегирани от държавата. Основна цел е постигането на по-пълноценна грижа и реализация за индивидите в риск. Един от начините за постигането ѝ е предприемането на действия за интегриране на услуги, които да помагат на ползвателите да водят самостоятелен живот и да преодолеят нуждите от социални помощи. Освен към разкриване на допълнителни услуги, мярката е насочена и към изграждане на необходимия капацитет за управление и предоставяне на социални услуги. Това условие, което ще гарантира в по-голяма степен качеството на предоставяните услуги.

През разглеждания период са изпълнени следните дейности:

- Проект: „Топъл обяд в условията на пандемията от COVID-19 в община Мадан“, на стойност: 78 051,60 лв., изпълняван по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане през 2022 г. Чрез изпълнението на проекта е постигнато подобро качество на живот и осигурена помощ и подкрепа на най-нуждаещите се лица от допустимите целеви групи;
- Потребители на услугата (предоставен топъл обяд): 120 бр.
- Проект: „Приеми ме - 2015“ за предоставяне на социална услуга „Приемна грижа“. Проектът е на стойност: 43 928,15 лв. и е изпълняван по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 201-2020 г.;
- Проект: „Патронажна грижа + в община Мадан“, на стойност: 89 264,57 лв., приключил през 2022 г. по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 201-2020 г. Проектът е за предоставяне на патронажни грижи за възрастни хора и лица с увреждания чрез услуги в домашна среда, както и подкрепа за адаптиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности във връзка с разпространението на COVID-19; По проекта са включени: 42 лица, които получават патронажна услуга и 95 лица, които ползват услуги, делегирани от държавата дейности;
- Предоставяне на социална услуга „Приемна грижа“ през 2023 г. на стойност: 34 863,00 лв.
- Проект: „Предоставяне на топъл обяд в община Мадан“, на стойност: 109 809,00 лв.;
- Проект: „Грижа в дома в община Мадан“, на стойност: 366 299,21 лв.

През разглеждания период, Община Мадан е реализирала 7 проекта по тази мярка. Предоставен е топъл обяд на 120 лица, 42 са лицата, които са получили услугата „патронажна грижа“, а други 95 лица са ползвали услуги, делегирани от държавата. За периода са изразходвани средства в размер на 172 867 лв. за дейности по разкриване на нови социални услуги от резидентен тип и 68 641 лв. за ремонт на помещения за обособяване на нов център за предоставяне на социални услуги. Общо усвоените средства по проекти за тази мярка са над 700 000 лв. Повечето проекти са изпълнявани по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.

В заключение, изпълнение на тази мярка може да се определи като МНОГО ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ. С изпълнението на мярката община Мадан показва много

добро познаване и умело ползване на възможностите, предоставяни от Програми, финансирани от ЕС.

Мярка 3.3.3: Подобряване качествата на инфраструктурата на образованието, културата и спорта

В тази мярка община Мадан е предвидила ресурси за ремонтни дейности, както и внедряване на мерки за енергийна ефективност на обекти от образователната, културната и спортна инфраструктура. Осигуряването на пълноценни прилежащи пространства и достъпна среда е другата задача за изпълнение. Мярката се разширява от осъвременяване на оборудването.

За разглеждания период община Мадан е изпълнила следните дейности:

- Закупуване на цифров декодер за нуждите на СУ „Отец Паисий“ град Мадан, на стойност: 1 458,00 лв.;
- Закупуване на секция за нуждите на ДГ „Елица“ по национална програма, на стойност: 1 300,00 лв.;
- Закупуване на фризер за нуждите на ДГ „Елица“, на стойност: 1 049,00 лв.;
- Закупуване на уреди за спортна зала Мадан, на стойност: 12 640,00 лв.;
- Закупуване на климатици за спортна зала Мадан, на стойност: 5 100,00 лв.;
- Изграждане на детска площадка на ул. „Вечерница“, гр. Мадан, на стойност: 35 230,00 лв.;
- Закупуване на компютърно оборудване и хардуер по проект: „Учене от крайностите“ за СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Върбина, на стойност: 36 471,00 лв.;
- Закупуване на климатици за ДГ „Мир“, с. Върбина, на стойност: 6 995,00 лв.;
- Изграждане на детска площадка към ДГ „Щурче“, с. Средногорци, на стойност: 37 211,00 лв.;
- Обследване и проектиране на Ремонт и реконструкция на допълнителен корпус към СУ „Отец Паисий“ гр. Мадан - 35 940,00 лв.;

За периода са изразходвани средства в размер на 173 394 лв. за дейности по подобряване на образователната и спортна инфраструктура. Подписан е Административен договор за безвъзмездна финансова помощ за проект: „Подобряване на енергийната ефективност на ОУ „П.Р. Славейков“ – с. Средногорци, община Мадан“, по ПРСР 2014-2020 г., на стойност: 976 610 лв. За ремонт на покривната конструкция на сградата на училището в с. Букова поляна през 2024 г. са заделени 43 000 лв. За ремонт на покрива на сградата на градската библиотека в гр. Мадан е отделен ресурс от 50 000 лв. И за 100 000 лв. се извършва основен ремонт и оборудване на спортната зала на гр. Мадан. **Общото финансово изпълнение по мярката до момента е в размер на 1 169 610 лв. В заключение, изпълнение на тази мярка може да се определи като МНОГО ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ.** С изпълнението на мярката община Мадан показва много добро познаване и умело ползване на възможностите, предоставяни от Програми, финансирани от ЕС.

Общата оценката от изпълнението на дейностите и предприетите мерки по Приоритет 3: „Съхраняване на човешкия потенциал и подобряване на публичните услуги на населението“, е оценена като МНОГО ДОБРА степен на изпълнение. Мерките по този приоритет са насочени към хората, които са човешкия капитал на общината. Акцентът е в подкрепа на политиката на местните власти в подобряване състоянието на публичните услуги в т.ч. и на тези с бюджетен характер –

образование, здравеопазване, социално подпомагане, култура, спорт. Приоритетът включва мерки, които целят постигането на три специфични цели. Основната цел на приоритет 3 е подобряване на достъпа до качествено образование и здравеопазване, засилване на социалното включване на изключените от социалния живот групи и подобряване на инфраструктурата за образование, здравеопазване, култура и спорт. Приоритетът включва мерки, които целят постигането на три специфични цели. В изпълнение на Приоритет 3 в индикативната финансова таблица са планирани средства в размер на 4 685 000 лв. От заложените средства в индикативната финансова таблица е видно, че приоритет 3 се нарежда на трето място по – важност за община Мадан. За изпълнение на приоритета са заложили 3 специфични цели и 6 мерки. Изпълнени са по-голямата част от заложените мерките, като от наличната информация е видно, че са изпълнени дейности в размер на 3 608 646 лв., което показва, че финансовото изпълнение на Приоритет 3 е 77%. Най-добро постижение има по Специфична цел 3.3.: Предоставяне качествени услуги по здравеопазването, социалното подпомагане, културата и спорта.

Приоритет 4: „Опазване на природната и подобряване качествата на селищната среда в съответствие със съвременните урбанистични и екологични изисквания“

Този приоритет е свързан с необходимостта от съхраняване на природния ресурс на общината и неговото разумно ползване. Свързан е с ограничаване до минимум на нарушенията на природната среда, повлияни от минната промишленост и друга стопанска дейност, базирана на използване на природни ресурси. Този приоритет ще придобива още по-голяма значимост в условията на протичащите климатични промени. Освен с чисто екологични измерения този приоритет има отношение и към развитието на редица икономически дейности като екологичното земеделие, туризъм и др.

Специфична цел 4.1: Пестеливо използване на природните ресурси

Мярка 4.1.1: Съхраняване на наличните земеделски земи

Регистрираните селскостопански производители са общо 315 бр., половината от тях стопанисват земеделски земи до 20 дка, а от 50 дка до 100 дка само 1. Няма стопанства с размер на използваемата земеделска площ над 100 дка. Това показва, че селското стопанство в общината може да бъде характеризирано като дребностоково. Една от слабите страни, установени при SWOT анализа е наличието на процес на изключване от ползване на част от обработваемите земеделски земи. Друга слабост е ограничените площи на земеделски земи подходящи за интензивно земеделие с условия за напояване. За това за запазване и развитие на селското стопанство на територията на общината е от голямо значение съхраняването и опазването на наличните земеделски земи. В мярка 4.1.1. е предвидено създаването на регистър на обработваемите земеделски земи.

Предвидено е средствата да бъдат осигурени по Програма за развитие на селските райони.

Към настоящия момент няма реализация по мярка 4.1.1.

Мярка 4.1.2: Строго прилагане на екологичното законодателство при използване на природните ресурси

Мярката предвижда разработване на Програма за опазване на околната среда.

В изпълнение на проект: „Общините Рудозем, Мадан и Девин работят заедно за повишаване на общинския капацитет за намаляване на емисиите на парникови газове и адаптация към променящия се климат“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Програма „Опазване на околната среда и климатичните промени“ чрез ФМ на ЕИП 2014-2020 г. е разработен „План за смекчаване и адаптация към климатичните промени на община Мадан за периода 2024-2030 г.“.

Специфична цел 4.2: Подобряване качествата на селищната среда

Мярка 4.2.1: Актуализиране на системата от устройствени планове с изискванията на ОУП на общината

В мярка 4.2.1. е предвидено да бъдат актуализирани устройствените планове в съответствие с изискванията на Общия устройствен план на общината. По конкретно е предвидено следното:

- Да бъде изработен ПУП на зоните за въздействие;
- Да бъдат изготвени технически проекти за втора и трета зона;
- Да бъдат изготвени нови регулационни планове и кадастър на с. Средноголрци и с. Боровина.

Към настоящия момент предвидените дейности не са изпълнени.

Мярка 4.2.2: Подобряване качествата на публични пространства в населените места

Предвидени са инвестиции и интервенции за подобряване на състоянието на обществени сгради, благоприятна среда за разнообразен отдих и спорт, рационална транспортна система. В мярка 4.2.. са предвидени ремонтни дейности на сградите на кметства в някои от селата, реконструкция на паркови пространства и обществени площи, както и ремонт на вътрешни улици в много от населените места в общината.

За разглеждания период община Мадан е изпълнила следните проекти:

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
14 000	Ремонт на покрива на сградата на кметство с.Равнища, община Мадан	Общински бюджет	Община Мадан	
1 777 010	Ремонт и реконструкция на общинския пазар в гр. Мадан – ОБЩИНСКИ ПАЗАР В УПИ XXI – ПАЗАР, КВ. 30, ГРАД МАДАН	финансиране от Фонд Флаг съгласно сключен договор за дългосрочен дълг на община Мадан	Община Мадан	
10 000	Изграждане на нова сграда на кметството с. Митовска (към момента е извършено проектиране на сградата)	Общински бюджет	Община Мадан	
40 000	Изграждане на бетонна стена в м. Яновска - 2024 г.: Изграждане на подпорна стена на ул.Яновска, гр.Мадан	-	Община Мадан	
2 312 898	Реконструкция на улична мрежа и съпътстваща инфраструктура в кв. Батанци, община Мадан - Етап-1; Ремонт на вътрешни улици Батанци; Реконструкция на уличната мрежа и съпътстващата инфраструктура в кв.Батанци II-ви етап	-	Община Мадан	
80 000	Асфалтиране на пътна отсечка от гробищен парк до Кърмаджийци	Общински бюджет	Община Мадан	
160 000	Изграждане на външен асансьор за нуждите на общинска администрация	Държавен бюджет	Община Мадан	

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
12 720	ПРОЕКТИРАНЕ на обект: „Реконструкция на пространство между Явор и Република“	Общински бюджет	Община Мадан	
141 649	Реконструкция на улици в град Мадан, Община Мадан: Участък 1: ул. „Яновска“	Държавен бюджет	Община Мадан	
58 878	Асфалтиране на вътрешна пътна (улична) мрежа в кметство Ловци - Рехабилитация на вътрешни улици с.Ловци, община Мадан	-	Община Мадан	
149 626	Ремонт и реконструкция на улици в с. Мъглища	-	Община Мадан	
156 881	Ремонт и асфалтиране на вътрешна улична мрежа в с. Боровина - Укрепване на улица в с.Боровина	Общински бюджет	Община Мадан	
867 277	Асфалтиране на улица "Вълчево", ул. "Здравец", ул. "Карлък", и ул. "Огоста" - с. Върбина (през 2023 г. е извършена рехабилитация на улична мрежа в с. Върбина на улиците Родопи и Съединение на с-ст: 449 160,00 лв.)	Държавен бюджет	Община Мадан	
90 777	Ремонт и реконструкция на вътрешна улична мрежа - с. Буково. През 2024 г. е предвидено: Изграждане на нов участък от улица свързваща кв. № 31 и кв. № 32 по регулационен план на с.Буково	Общински бюджет	Община Мадан	

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
129 836	Асфалтиране на вътрешни улици с. Вехтино (2 500 м.)	-	Община Мадан	
135 602	Асфалтиране на вътрешни улици в кметство Галище - Рехабилитация на вътрешни улици, с.Галище , община Мадан	-	Община Мадан	
612 082	Асфалтиране на вътрешна улична мрежа - 2 400 метра. - с.Равнил (Ремонт на вътршни улици с.Равнил - I-ви етап)	Държавен бюджет	Община Мадан	
120 274	Асфалтиране на вътрешни улици. - с. Букова поляна	Общински бюджет	Община Мадан	
57 798	Асфалтиране вътрешни улици в с. Леска		Община Мадан	
118 857	Асфалтиране вътрешната улична мрежа на с. Студена		Община Мадан	
59 995	Асфалтиране пътя от сградата на кметството (с. Купен) до с.Касаб - Ремонт на вътрешна улица Касап, КУПЕН		Община Мадан	
9 999	Ремонт на покрив на сградата на кметство с.Букова поляна, община Мадан		Община Мадан	
14 996	Ремонт на сграда и покривна конструкция на кметството, с.Галище		Община Мадан	
19 000	Настилка на път за микроязовир Букова поляна	Общински бюджет	Община Мадан	
52 409	РЕМОНТ НА СЪЛБИЩЕ ОТ БИВША АВТОГАРА	Общински бюджет	Община Мадан	

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
	КЪМ СУ "ОТЕЦ ПАЙСИИ" ГР. МАДАН			
25 000	Отводняване и асфалтиране на отсечка между Молитвен дом и къщата на Любо Уйчев, с.Равнища	Общински бюджет	Община Мадан	
25 000	Ремонт на съществуваща детска площадка в центъра на село Мъглища	Общински бюджет	Община Мадан	
3 960	СН И АН НА ОБЕКТ: „РЕКОНСТРУКЦИЯ НА УЛИЧНА МРЕЖА И СЪПЪТСТВАЩА ИНФРАСТРУКТУРА В КВ.БАТАНЦИ, ГРАД МАДАН, ОБЩИНА МАДАН, ИЗМЕНЕНИЕ ПО ЧЛ.154 ОТ ЗУТ „ИЗГРАЖДАНЕ НА ВОДОСНАБДЯВАНЕ ЗА ТЕХНИЧЕСКИ ЦЕЛИ, НАПОЯВАНЕ, ХИГИЕНИЗИРАНЕ И ОБЩИНСКИ БАСЕЙНИ ОТ ПЕС-1ХГ”ЯНОВСКА”	Общински бюджет	Община Мадан	
535 000	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИ И МОНТАЖНИ РАБОТИ ПО ОБЩО ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРЕМЕСТВАЕМ ОБЕКТ: „КАФЕ-АПЕРИТИВ В УПИ II, КВ. 32, ГР. МАДАН”	Общински бюджет	Община Мадан	
68 796	Изграждане спирки на територията на община Мадан	Общински бюджет	Община Мадан	
18 100	Разширяване на гробищен парк - с.Леска, община Мадан	Общински бюджет	Община Мадан	

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
20 000	Изготвяне на проект за обект: „Разширяване на гробищен парк с.Ловци“	Общински бюджет	Община Мадан	
18 000	Разширяване и отреждане на терен за гробището в с.Лещак	Общински бюджет	Община Мадан	
80 000	Изграждане на паркова среда на входа на град Мадан	Общински бюджет	Община Мадан	
45 000	Закупуване на специализиран автомобил - автовишка	Общински бюджет	Община Мадан	
7 678	Направа на беседка на ул.Вечерница, град Мадан	Общински бюджет	Община Мадан	
9 000	Проектиране на улици в с.Равнил	Общински бюджет	Община Мадан	
9 600	Проектиране на улици в с.Цирка	Общински бюджет	Община Мадан	

Общо реализираните инвестиции са на стойност: 2 578 655 лв. Към настоящия момент е сключен договор за финансиране на проект: "ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪПНА АРХИТЕКТУРНА СРЕДА В АДМИНИСТРАТИВНА СГРАДА - ГРАД МАДАН, ОБЩИНА МАДАН", БФП: 1 500 855.15 лв., НПВУ).

В заключение, изпълнение на тази мярка може да се определи като МНОГО ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ.

Специфична цел 4.3: Съхраняване на природния ресурс чрез подобряване на екологичната инфраструктура

Мярка 4.3.1: Изграждане на нова и реконструкция на съществуваща ВиК инфраструктура+V155

Мярката предвижда извършване на реконструкция, модернизация и изграждане на водоснабдителна и канализационна мрежа във всички населени места на територията на община Мадан. Там, където съществува ще се приложат мерки за подобряването на техническото ѝ състояние.

За разглеждания период община Мадан е изпълнила следните проекти:

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
6 864 679	Проект "Реконструкция и рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения на територията на община Мадан": - обект Водоснабдяване на с. Бориново - ремонт и реконструкция на довеждащ водопровод и разпределителна водопроводна мрежа, изграждане на водоем 175 куб.м; - обект Реконструкция и рехабилитация на система от довеждащи водопроводи от група извори в местността „Хвойновица“ до съществуваща помпена станция, напорен водопровод от помпена станция до съществуващ водоем в село Букова поляна“; - Обект „Реконструкция и рехабилитация на система от довеждащи водопроводи от група извори в м. Полене, землище на с. Върбина, община Мадан до съществуващ водоем в мах. „Камберовска“; - обект Вътрешна водопроводна мрежа с.Чурка; - обект Външен водопровод заводоснабдяване на с.Чурка и с. Ловци; -обект Вътрешна водопроводна мрежа с.Средногорци;		Община Мадан	

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
	- обект Вътрешна водопроводна мрежа с. Върбина- втори етап.			
20 000	Изготвяне на проект за колектор за РДТБО и с.Шаренска	Общински бюджет	Община Мадан	
6 000	Изграждане на водоотбивна скара на пътя за сем.Бадьокови – с.Лешак	Общински бюджет	Община Мадан	
10 000	Отводнителни решетки с.Ловци	Общински бюджет	Община Мадан	
676 503	Изграждане на втора клетка на РДТБО- Мадан, Златоград и Неделино, от отчисления към РИОСВ до 31.12.2023 г.	Други програми, Донори и спонсори	Община Мадан	
118 286	Изграждане на втора клетка на РДТБО- Мадан, Златоград и Неделино, от отчисления към РИОСВ за 2023 г.	Други програми, Донори и спонсори	Община Мадан	

От наличната информация по мярката са изпълнени дейности на обща стойност: 7 695 468,00 лв. Изпълнението на мярка 4.2.1. може да бъде оценено като **МНОГО ДОБРО**.

Мярка 4.3.2: Поддържане на енергийната инфраструктура

В мярката са заложени инвестиции за подобряване на енергийната ефективност на обществени и многофамилни жилищни сгради, както и подобряване на уличното осветление.

През разглеждания период, общината е реализирала един проект за подобряване на уличното осветление, а именно: „Подобряване на уличното осветление с монтиране на енергоспестяващи LED лампи - Доставка и монтаж на енергоспестяващи лед осветителни тела във всички населени места в община Мадан“ на стойност: 179 030 лв.

През предходния програмен период общината е реализирала проекти за подобряване на енергийната ефективност на многофамилни жилищни сгради, а за жилищните сгради, които към момента не са санирани са изготвени енергийни обследвания, има взети решения от общите събрания на етажната собственост и общината има готовност да кандидатства за финансиране и изпълнение на енергийно

ефективни проекти. Също така в община Мадан е разработена и приета Общинска програма за енергийна ефективност за периода 2021-2030 г., в която е направен анализ на текущото състояние и са очертани целите за изпълнение.

В резултат на оценката може да заключим че изпълнението на мярката е МНОГО ДОБРО. До края на плановия период на общината ѝ предстои да реализира плануваните дейности за подобряване на енергийната инфраструктура, както и да търси възможни източници за финансиране на тези дейности.

Мярка 4.3.3: Подобряване управлението на отпадъците

В мярка 4.3.3. община Мадан е предвидила дейности по разширяване на системата за разделно събиране на битовите отпадъци, дейности по рекултивиране на незаконни сметища, както и довършване на проекта за изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на твърди битови отпадъци, изпълняван по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. Проектът е на стойност: 8 745 501 лв. Отделно е закупена мотометачна машина за почистване на уличната мрежа на гр. Мадан, на стойност: 29 880 лв.

От наличната информация по мярката са изпълнени дейности на обща стойност: 8 775 381,00 лв. В резултат на което, изпълнението на мярка 4.3.3. може да бъде оценено като МНОГО ДОБРО.

Мярка 4.3.4: Превенция и защита от рискове и бедствия

Дейностите по прилагане на мярката включват изработване на планове за превенция и защита от:

- ☛ Горски, полски и пожари в градска среда – осигуряване на средства за реализирането им;
- ☛ Наводнения в резултат от проливни дъждове, обилни снеговалежи и скъсване на язовирни стени;
- ☛ Овластяване на абразионните и свлачищните процеси на територията на общината чрез адекватни действия за предотвратяването им;
- ☛ Обилни снеговалежи и обледяване;
- ☛ Изграждане на инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на наводнения и борба с абразия и ерозията, възстановяване и изграждане на дренажни съоръжения и инфраструктура.

Прилагането на мярката предвижда изработването на система от спешни мерки за преодоляване на познатите първичните и вторични последици от образуването на наводнения. Ще бъде разработена и въведена система за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението. Ще се организират и проведат обучения на органите за управление, силите за реагиране и населението за реагиране при различни природни бедствия.

За разглеждания период по мярката са изпълнени следните дейности:

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
16 413	АН, СН за обект: "За укрепване на свлачище-срутище над главен път за с. Букова поляна - Буково - Галище", съгласно ПМС 188/21.07.2022 г"	Общински бюджет	Община Мадан	
83 938	Проект "Опазване на околната среда и климатичните промени"	Финансиране от фондовете на ЕС	Община Мадан	

От наличната информация по мярката са изпълнени дейности на обща стойност: 100 351,00 лв. В индикативната финансова таблица за мярката са заложили 350 00 лв. Финансовото изпълнение към момента е 28%. В резултат на което, изпълнението на мярка 4.3.3. може да бъде оценено като СЛАБО. Общината трябва да работи до края на плановия период по подобряване превенцията и защитата от рискове и бедствия.

Общата оценката от изпълнението на дейностите и предприетите мерки по **Приоритет 4: „Опазване на природната и подобряване качествата на селищната среда в съответствие със съвременните урбанистични и екологични изисквания”**, е оценена като **МНОГО ДОБРА** степен на изпълнение. Опазването на природата и развитието и модернизацията на инфраструктурата е от определящо значение за увеличаване инвестиционната атрактивност и конкурентоспособност на общината. Приоритетът включва мерки, които целят постигането на три специфични цели. В изпълнение на Приоритет 4 в индикативната финансова таблица са планирани средства в размер на 19 841 000 лв. От заложените средства в индикативната финансова таблица е видно, че приоритет 4 се нарежда на първо място по – важност за община Мадан. За изпълнение на приоритета са заложили 3 специфични цели и 8 мерки. Изпълнени са повечето от заложените мерките, като от наличната информация е видно, че са изпълнени дейности в размер на 24 851 730 лв., което показва, че финансовото изпълнение на Приоритет 4 е 125%. Това е приоритетът с най – добро изпълнение. До края на плановия период община Мадан трябва да положи усилия за успешното приключване на стартиралите по приоритет 4 проекти.

Приоритет 5: „Създаване на условия за по-добра свързаност и намаляване на териториалните диспропорции“

Този приоритет е насочен подобряване на разнообразни връзки, не само в транспортно направление, което ще доведе до подобряване на качествените характеристики на територията на общината. По-добрата свързаност ще намали териториалните различия между селската част на общината и общинския център.

Приоритетът предвижда постигане на целите посредством реализирането на две специфични цели.

Специфична цел 5.1: Подобряване на транспортната и цифрова свързаност, развитие на електронните услуги и достъпност

Мярка 5.1.1: Подобряване качествата на общинската пътна мрежа

В тази мярка са предвидени различни инвестиции за подобряване на общинската пътна мрежа, което ще доведе до по-добра свързаност на отдалечените населени места. Предвидено е подобряването на мостови конструкции, както и изграждане на нови местни пътища до туристически забележителности.

За раглеждания период по мярката са изпълнени следните дейности:

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
6 400	Изграждане на подпорна стена в Долно Бориново - Направа на ниска подпорна стена в с.Бориново	Общински бюджет	Община Мадан	
423 692	Асфалтиране на вътрешна улична мрежа - с. Средногорци (улиците Спартак, Рожен, Изгрев, участък към комплекс "Извора", вкл. и улица в Ломе са рехабилитирани през 2022 г./2021 г. на обща с-ст: 307 704,00 лв.)	Държавен бюджет	Община Мадан	
24 600	Проектиране на общински път към Крушев дол- Техническа фаза			
50 000	Изграждане на подпорна стена до Молитвен дом с.Ловци		Община Мадан	
915 991	Изпълнение на инженеринг	Държавен бюджет	Община Мадан	

Индикативна стойност, заложена в индикативната финансова таблица	Реализирани проекти	Източник на финансиране	Отговорна организация	Партньорска структура
	(проектиране, АН и строителство) на обект: Реконструкция на участък от път SML 2133 /Печинско- Петров дол/ на територията на община Мадан и СН			
16 024	СН, АН на обект: Общински път SML3143 – Върбина – Купен - граница с община Баните, Обособена позиция 2: Участък п. к. „Гъбата”- с. Купен от км 0+000 до км 2+860,49	Държавен бюджет	Община Мадан	
30 000	Проектиране на път хижа Рай - с. Буково, община Мадан	Общински бюджет	Община Мадан	
16 200	Проектиране на общински път SML 2131 от км 0 до 1500	Общински бюджет	Община Мадан	

За реализирания период са изпълнени дейности на обща стойност: 1 482 907 лв. В индикативната финансова таблица за тази мярка са заложени 5 178 000 лв., от което е видно, че финансовото изпълнение на мярката е 28%, в резултат на което, изпълнението на мярка 5.1.1. може да бъде оценено като СЛАБО.

Мярка 5.1.2: Развитие на електронните услуги

Мярката предвижда изпълнението на дейности за разширяване на покритието с безплатен интернет на публични места в общината, изграждане на нови базови станции за мобилни комуникации и разширяване обхвата на електронните услуги, предоставяни от общинската администрация.

В изпълнение на мярката община Мадан е закупила компютърни конфигурации и принтери за нуждите на общинска администрация на стойност 85 561 лв. В индикативната финансова таблица за тази мярка са заложени 55 000 лв., от което е видно, че финансовото изпълнение на мярката е над 100%, в резултат на което, изпълнението на мярка 5.1.2. може да бъде оценено като ДОБРО, но общината трябва да продължи да работи в посока развитие на електронните услуги до края на плановия период.

Специфична цел 5.2: Разширяване на междуобщинското сътрудничество

Мярка 5.2.1: Коопериране със съседни общини по линия на трансграничното сътрудничество

В тази мярка се предвижда да бъдат сформирани сдружения на общини и публично-частни партньорства за развитие и оползотворяване на потенциала на туристическите ресурси в района.

Дейности в тази посока общината е изпълнявала в предходния планов период, когато са изпълнявани следните проекти:

- Проект „Устойчива екологично-културна валоризация на минни и кариерни обекти в трансграничния регион” съгласно Договор № В2.6с.21/04.07.2019 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Договор за субсидия) по Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ-V-A Гърция – България 2014-2020г.

Общата с-ст на проекта възлиза на 2 465 897,20 лв. с ДДС, като предвидените средства за община Мадан са в размер на 1 382 339,22 лв. с вкл. ДДС. През 2022 г. по проекта са изразходени 376 832 лв.

- Проект „Модернизация, реклама и изследване на пещери” съгласно Договор № В2.6с.13/04.07.2019 г. по Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ-V-A Гърция – България 2014-2020г.

Общата с-ст на проекта възлиза на 1 526 051,77 лв. с ДДС, като предвидените средства за община Мадан са в размер на 185 277,96 лв. с вкл. ДДС. През 2022 г. по проекта са изразходени 69 062,00 лв.

За разглеждания период община Мадан е работила по проекти, стартирали в предходния планов период. Изпълнението на мярката може да се оцени като ДОБРО, но общината следва да обследва възможностите за бъдещо сътрудничество със съседните общини.

Общата оценката от изпълнението на дейностите и предприетите мерки по **Приоритет 5: „Създаване на условия за по-добра свързаност и намаляване на териториалните диспропорции”**, е оценена като **СЛАБА** степен на изпълнение. Приоритетът включва мерки, които целят постигането на две специфични цели. В изпълнение на Приоритет 5 в индикативната финансова таблица са планирани средства в размер на 8 431 000 лв. За изпълнение на приоритета са заложили 2 специфични цели и 3 мерки. Най – добро изпълнение има по мярка 5.1.2. насочена към развитие на електронните услуги, предоставяни от служителите на общинската администрация. Изпълнените дейности са на стойност: 1 568 468 лв. Финансовото изпълнение на Приоритет 5 е 18%. Това е приоритетът с най – слабо изпълнение. До края на плановия период община Мадан трябва да положи усилия за развитие на дейностите заложили в приоритет 5.

3.3. ОБЩИ РЕЗУЛТАТИ ОТ МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ДЕЙСТВАЩИЯ ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ

Анализът на изпълнението на ПИРО на община Мадан за периода 2021-2027 г. е разработен в съответствие с критериите за приложимост, ефективност, ефикасност, обоснованост, въздействие и устойчивост. На територията на общината съществуват значими ресурси, които биха могли да доведат до решаване на основните проблеми, постигайки по-устойчиво икономическо развитие. Анализът на социално-икономическия профил, обаче, показва, че въпреки реализираните проектни дейности за подобряване на инфраструктурата, опазване на околната среда и биологичното разнообразие, популяризиране на културното наследство и трансгранично сътрудничество, основни проблеми продължават да бъдат ниската конкурентоспособност на местната икономика, високата безработица и отрицателна демографска характеристика. В резултат на анализа бе заключено, че е необходимо преразглеждане на приоритетите и насочване на вниманието на мерките, които биха довели до подобряване на социално-икономическата ситуация в района и постигане на устойчив, интелигентен и приобщаващ растеж.

Планът за интегрирано развитие на община Мадан за периода 2021-2027 г. е съобразен с изискванията на националното и европейското законодателство в областта на регионалното развитие, както и с целите и приоритетите за развитие, дефинирани в стратегическите планови документи на регионално, национално и европейско ниво.

Визията на ПИРО-Мадан 2021-2027 г. за развитието на община Мадан в общия си вид звучи актуално и отговаря на приоритетите, съдържащи се в Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г., Интегрираната териториална стратегия за развитие на Южния Централен район за планиране 2021-2027 г. и Общия устройствен план на община Мадан. Определената основна стратегическа цел за развитие е обвързана с конкретно поставената стратегическа визия за икономическо и социално развитие.

Основната характеристика в национален план, даваща отражение и върху условията за развитие на местно ниво, е икономическата и финансова нестабилност в цялата страна, съчетана с политическата обстановка и оказваща влияние върху средата за изпълнение на ПИРО.

При анализиране и проследяване на условията за изпълнение на ПИРО са отчетени и настъпилите промени в социално-икономическите условия, оказващи въздействие върху социално-икономическото развитие на общината.

Анализ на икономическото и социално развитие на общината

Икономика

Община Мадан се намира в югоизточната част на Западните Родопи и заема Жълти дял от Горноарденския район по поречието на реките Маданска, Арда и Черна. Територията на общината е 175 кв.км., което представлява 0,15 % от площта на България. Тя граничи със землищата на Смолян, Рудозем, Златоград, Неделино, Ардино и Мадан. Средната надморска височина на района е 700м., който попада в континентално-средиземноморската климатична област.

Община Мадан принадлежи административно на Южен централен район за планиране и област Смолян. Община Мадан, като една от десетте общини в Смолянска

област обединява 44 населени места. Сред тях има 5 кметства и 17 кметски наместничества. Градът отстои на 275 км. от София, на 120 от Пловдив, на 60 от Кърджали и на 30 км. от Смолян. Години наред Мадан е бил един от икономически най-развитите градове, благодарение на оловно-цинковото производство.

Място на общинската икономика в областния икономически процес

Община Мадан заема важно място в икономиката на област Смолян. Обективността налага да се отчита и икономическа доминация на община Смолян.

Община Мадан се характеризира с развитие на многоотраслова икономика. На територията на общината развиват дейност предприятия от няколко икономически дейности (отрасли), т.е. местната икономика е многопрофилна. Водещи функции в нея имат добивната промишленост и някои дейности от сектор „Услуги“ и сектор „Индустрия“. Поради структурата на поземлените ресурси (ограничен размер на земеделските земи) аграрният сектор има допълващи функции.

В икономическия профил на общината са представени сектори и икономически дейности, за които са налице определени ресурси и традиции в развитието им. Общината е специализирана в няколко индустриални направления, които се основават главно на използването на местната суровинна база, като добив на минерално-суровинни ресурси (полиметални руди), а от преработващата промишленост - на храни и напитки, производство на метални изделия, производство на облекла и изделия от текстил, дърводобив и дървопреработване и др.

Водещи функции от икономическите дейности в социално-икономическия профил на община Мадан има минната промишленост. Тя е с традиции в икономиката на общината и независимо от неясните средносрочни и дългосрочни перспективи за развитие на тази икономическа дейност, тя все още е водеща в структурата на общинската икономика.

Профил на основните сектори и икономически дейности

➤ Селско стопанство

Регистрираните селскостопански производители са общо 315 бр. Повече от половината от тях стопанистват земеделски земи до 20 дка, а от 50 до 100 дка – само 1. Няма стопанства с размер на използваемата земеделска площ над 100 дка. Това показва, че селското стопанство в общината може да бъде характеризирано като дребностоково.

Традиционни земеделски производства в общината са тютюнопроизводството, картофопроизводството и на бобови растения (фасул). Тютюнопроизводство през последните няколко години е в колапс, с близка перспектива за пълно ликвидиране. Картофопроизводството също е традиционно за общината.

За производството на бобови култури (фасул и градински грах) се използват около 400-500 дка ниви, като и при това производство се наблюдава намаляване на използваната земеделска площ.

Другите селскостопански култури имат символично присъствие. Зеленчукопроизводството е свързано с отглеждане на домати и на пипер, като засетите площи през последните години са в границите на 200-240 дка. Малки площи са засявани с овес – използван като фуражна култура. От трайните насаждения върху много малки площи се отглеждат ябълки и малко сливи.

Животновъдството е по-слабо развития подотрасъл на селското стопанство. Водещо в сектора е млечното говедовъдство. Броят на говедата през стопанската 2018/2019 г. е 731, като в сравнение с 2014 г. се наблюдава спад в броя им. Причината за това е, че няма значими млекопреработватели на територията на общината и немалка част от произведеното мляко се изкупува и преработва извън общината.

➤ Горско стопанство

Горският фонд се стопанисва от ТП ДГС „Златоград“, като частта от горския фонд в границите на община Мадан – от „Горскостопански участък Мадан“ – гр. Мадан. Горският фонд в границите на общината е с площ от 126 813 дка., което е 72.5% от територията ѝ. От горските дървесни видове преобладават иглолистните гори, но не е малка и площта на широколистните букови и дъбови гори. На тях се падат 36.9% от горските масиви.

Горскостопанската дейност в участък Мадан на ДП ДГС „Златоград“ е свързан основна с добив на иглолистна и на широколистна дървесина.

➤ Промислени дейности

В структурата на сектор „Индустрия“ водещо място по основните икономически показатели има добивната промишленост. Тя е свързана с експлоатацията и добива на минерално-суровинни ресурси. Находищата на полиметални оловно-цинкови руди, разкрити на територията на община Мадан са основния фактор за развитие на добивната промишленост още от средата на миналия век.

Макар и с по-ограничена (в сравнение с миналото) дейност и днес добивът на оловно-цинкови руди и на концентрат от тях продължава да дава облик на промишленото развитие на общината. Основен производител в тази сфера е „ГОРУБСО – Мадан“ АД, който е с променена структура и форми на управление в сравнение с бившото предприятие ГОРУБСО. Мажоритарен собственик на капитала на „ГОРУБСО – Мадан“ АД е "Върба-Батанци" АД, която от своя страна е част от "КЦМ 2000 Груп". Чрез предоставени концесии, фирмата експлоатира находищата „Петровица“, „Крушев дол“, „Върба-Батанци“. Първичната преработка на рудата и получаването на оловни и цинкови концентрати се извършва в минно-обогатителната фабрика в община Рудозем.

➤ Обслужващи дейности, извън бюджетните услуги

Извън дейностите с бюджетен характер в сектора водещо място имат 3 икономически дейности – „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“, „Транспорт, складиране и пощи“ и „Хотелиерство и ресторантьорство“. Статистическите данни сочат, че за анализирания период и при трите дейности има положително развитие.

Изводи от състоянието на местната икономика

- Местната икономика е с определен принос в икономиката на област Смолян, което е резултат от наличния икономически потенциал и разполагаемите ресурси на община Мадан;
- За анализирания период е налице тенденция за устойчиво развитие на местната икономика, индикатори за което са ръстовете на стойностите на основните икономически показатели;
- Икономическият профил на общината се определя от наличните ресурси и инвестиционната активност, насочени към развитие на минно-добивната промишленост, на малки предприятия на преработващата промишленост и на обслужващи дейности;
- В структурата на предприятията от нефинансовия сектор преобладават микро и малките предприятия. Микропредприятията са свързани с развитие основно на семеен бизнес, като средния брой на заетите в 1 микропредприятие е 2 лица;
- Високият брой на микрофирмите в общинската икономика е фактор за осигуряване на заетост на голяма част от работната сила в общината;
- Секторната структура на местната икономика е свързана с водещи функции на секторите „Индустрия“ и „Услуги“, като сектор Селско, горско и рибно стопанство“ (Аграрен) има подчинено значение.

Социална характеристика на община Мадан

Демографско състояние и характеристика на човешкия потенциал

Населението на община Мадан е най-ценният ѝ ресурс. Той се оценява и като част от потенциала на общината за развитие на социалния, икономическия и инфраструктурен комплекс, за опазване на околната среда и пестеливото изразходване на разполагаемите природни, икономически и кадрови ресурси, необходими и за бъдещите поколения.

• Брой и динамика на населението

По отношение на критерия „брой на населението“ община Мадан попада в категорията на малките общини (с население до 30 хил. д.). В периода 2011-2022 година се отчита намаляване на населението на територията на община Мадан. През 2011 година броят на населението в община Мадан е бил 12 188 души, а през 2022 година е 9 757 души. Забелязва се, че тенденцията за намаляване на населението е запазена през целия разглеждан период.

Естественят прираст на населението е статистически показател, който описва вътрешните движения на населението в определен период от време. Той се определя чрез разликата между раждаемостта и смъртността и отразява темпа на растеж или намаляване на населението. Този показател ни дава представа за динамиката на промените в населението. За разглеждания период естественят прираст за цялата територия на община Мадан е отрицателен, като основни фактори за това са намаляването на населението, по-ниската раждаемост и увеличаването на средната възраст на населението, също и миграцията, било то вътрешна или външна.

Населените места в общината продължават да се обезлюдяват. Продължаването на тенденцията за обезлюдяване на най-малките населени места ще увеличи през следващите няколко години броя на напълно обезлюдените села.

➤ Качествени характеристики на населението

Качествените характеристики на населението включват половата и възрастовата му структура (по стандартни и специфични възрастови групи), образователното му равнище и етническата му принадлежност.

• Полова структура

Разпределението на населението на общината по пол се различава съществено от тази в страната. – мъжете са 49,0%, а жените – 51,0% от населението .

• Възрастова структура

Данните показват, че нараства абсолютния брой на населението в над трудоспособна възраст. Отнесен към общия брой на населението на общината, относителният дял на тази възрастова група показва минимален ръст от 3,2%. Налице е тенденция за намаляване на равнището на раждаемост, което дава отражение върху броя на населението в под трудоспособната възрастова група, което намалява. Налице е тенденция за застаряване на населението.

• Образователна структура на населението

Данните за образователната структура се осигуряват по време на съответните преброявания на населението и на жилищния фонд. Тук се анализира образователното равнище на населението по данни от преброяването през 2011 г. Данните показват следната образователна структура за населението над 7 годишна възраст, което е с:

- о висше образование - 787 д., или 6,8% ;
- о средно образование – 4725 д., или 40,9%;
- о основно образование – 3926 д. 34,0%;
- о начално и по-ниско образование - 1896 д., или 16,4%;
- о неграмотни лица - 209 д. или 1,8%.

В равнение с относителните дялове на различните образователни нива на населението средно за страната прави впечатление, че населението на община Мадан е с по-неблагоприятна образователна структура. В общината преобладават лицата с по-ниско (основно и по-ниско) образователно ниво.

Сравнително високия дял на по-ниско образованото население е проблем с квалификационните умения на работната сила. Този тип лица са трудно пригодими за повишените изисквания на пазара на труда.

• Етническа структура на населението

Етническата структура на населението показва, че основната част от него се самоопределя като българи. На втора място е турската етническа група.

Трудова заетост, равнище на безработицата

Процентът от населението в трудоспособна възраст е от изключителна важност за демографската характеристика. От разглеждания период: 2011 – 2022 година се наблюдава, че основна част от населението на община Мадан е в трудоспособна възраст като за 2022 г. това са 5 693 души, сравнено през 2011 г., когато са били 8 052.

Изводът тук е, че намаляването на населението през годините неминуемо води и до по-малък брой на лицата в трудоспособна възраст. Вижда се още, че хората в над трудоспособна възраст са повече от тези в под трудоспособна възраст, което означава, че оказват влияние фактори като застаряване, миграция, по-ниска раждаемост и други.

Заетостта и безработицата са показателите, които служат за измерване на състоянието на пазара на труда в определен район. Нивото на заетостта и безработицата може да бъде засегнато от фактори като: демографски тенденции на населението, структура на икономиката, образователен ценз на населението и други.

По данни от Агенция по заетостта броят на безработните лица в община Мадан към 31.12.2023 година е 414 или равнището на безработица е 9.6%. При по-обстояен анализ става ясно, че броят на безработните за последните десет години е намалял значително, като за сравнение през 2013 година безработните лица са били 1 510 или равнището на безработица е било 28.1%.

Основната възрастова категория, към която попадат безработните лица е от 30 до 54 години, като в тази категория са регистрирани 212 лица.

Регистрираните продължително безработни лица (с регистрация над 12 месеца) към 30.04.2023 година са 117 лица, като 82 от тях попадат във възрастовата категория над 55 години.

Възрастовата структура на регистрираните безработни е както следва:

до 19 г.	– 1 лице;
от 20г. до 24г.	– 14 лица;
от 25г. до 29г.	– 16 лица;
от 30г. до 34г.	– 44 лица;
от 35г. до 39г.	– 39 лица;
от 40г. до 44г.	– 45 лица;
от 45г. до 49г.	– 31 лица;
от 50г. до 54г.	– 53 лица;
над 55 г.	– 171 лица.

Образователна система

Общият брой на децата в детските градини на територията на община Мадан към момента възлиза на 267.

Общият брой на учениците в община Мадан през учебната 2023/2024 г. е 914, като 896 са дневна форма на обучение, 14 - самостоятелна форма на обучение, 4 в индивидуална форма на обучение.

Материално-техническата база на училищата и детските градини е в добро състояние за провеждане на нормален образователно - възпитателен процес.

Социална политика

Усилията на община Мадан са насочени към запазване на създадените и изграждане на нови социални услуги в общността, вкл. и в домашна среда. Тежестта е

поставена върху превенция срещу социалното изключване на хората в неравностойно социално положение и на лицата в риск.

Социални услуги, които функционират на територията на община Мадан, са следните:

- Център за социална рехабилитация и интеграция „Детелина“ - гр. Мадан;
- Дневен център за стари хора – Мадан;
- Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с физически увреждания;
- Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства;
- Асистентска подкрепа - Специализирана социална услуга, която включва ежедневна почасова подкрепа в домашна среда на лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, предоставяна от лице назначено на длъжност „Социален асистент“;
- Механизъм „Лична помощ“;
- Услуга „Приемна грижа“;
- „Топъл обяд в община Мадан“;
- Интегрирана здравно-социална услуга „Грижа в дома в община Мадан“.

Здравеопазване

Здравеопазването в община Мадан и лечебните заведения, свързани с него са представени от доболничната и болничната помощ и от звено за бърза и неотложна медицинска помощ. Доболничната първична медицинска и стоматологична помощ са с изразен локален (в границите на общината) характер, а специализираната доболнична - е с надобщинско значение. Лекарите специалисти, обслужват пациенти и от съседната по-малка община – Баните. С надобщинско значение е и МБАЛ в общината.

Здравеопазването в общината се финансира основно с публични (бюджетни и по линия на НЗОК) средства.

• Доболнична лечебна помощ

Доболничната медицинска помощ е функция от броя на населението и неговото разпределение по населени места. Влияние оказва и броят на здравноосигурените лица, както и действащите нормативи за минималния брой на лицата в пациентските листи на общопрактикуващите лекари (ОПЛ). По своите функции доболничната медицинска помощ, организирана на територията на община Мадан се диференцира на:

- о Първична извънболнична медицинска помощ.
- о Специализирана извънболнична медицинска помощ.
- о Първична извънболнична дентална помощ.

Териториалното разпределение на лечебните заведения за първична извънболнична помощ показва, че за седалища на лекарските практики, освен гр. Мадан, са определени по-големите села на общината и тези, които са със средишно положение. Такива са селата Средногорци и Върбина, като в с. Боровина има кабинет и единият от общопрактикуващите лекари, чийто седалище на практиката му е в с. Средногорци. В района на обслужване на общопрактикуващите лекари от гр. Мадан и селата Средногорци, Върбина и Боровина са включени здравноосигурените лица от съседните по-малки села.

Аналогична е и териториалната организация на амбулаториите за първична дентална помощ.

Един от проблемите на извънболничната лечебна помощ е, че в съществуващите 6 практики, са включени пациенти от няколко населени места с много малък брой жители, разпръснати на километри едно от друго, трудно достъпни, особено в зимния сезон. Това много затруднява обслужването им.

Специализираната извънболнична лечебна помощ включва амбулатории (кабинети), обслужвани от лекари специалисти. Лечебните заведения за специализирана извънболнична помощ са регистрирани като индивидуални практики. Те са общо 7 и всички са разположени в гр. Мадан. По видове болести лекарите специалисти са по широк спектър от медицински специалности – вътрешни болести и ендокринология, хирургия и неврохирургия, акушерство и гинекология, детски болести, УНГ и др.

- Болнична лечебна помощ

На територията на община Мадан болничната лечебна помощ се извършва в 1 болнично лечебно заведение – МБАЛ „Проф. д-р Константин Чилов“ ЕООД. Тя е с общинско финансиране. Капацитетът ѝ е 89 болнични легла. Болницата е с I ниво на компетентност (най-ниско).

- Спешна медицинска помощ

Спешната и неотложната медицинска помощ за населението от общината се извършва от филиал на ЦСМП – гр. Смолян. Филиалът на ЦСМП ползва помещения на МБАЛ „Проф. д-р Константин Чилов“.

- Детски ясли

На територията на община Мадан няма самостоятелно функционираща детска ясла. Потребностите от този тип детско заведение са удовлетворени с 1 яслена група, разкрита в ДГ „Елица“ в гр. Мадан.

Култура и културни институции

От широкия набор на културни дейности, в община Мадан са представени както специализирани културни дейности (музейна и галерийна), така и комплексна читалищна дейност. И двата типа културни дейности се издържат със средства от общинския бюджет.

Музейната дейност е свързана с дейността на:

- Музея по минно дело и рудодобив в гр. Мадан.
- Минераложки музей - Кристална зала „Родопски кристал“ в гр. Мадан.
- Пещерата – музей „Шаренка“.

Галерийната дейност е представена от една галерия с постоянна експозиция, разположена в Градската библиотека.

Библиотечната дейност се реализира в Градската библиотека „Антон Страшимиров“ и в читалищните библиотеки.

Комплексната читалищна дейност е свързана с културния живот в общината, тъй като се реализира в читалища в 6 от населените места. Всички те са включени в Регистъра на читалищата в Р. България.

Спорт и спортна инфраструктура

- Спортни клубове

Спортните клубове са регистрирани по закон спортни обединения по отделни видове спорт. В регистъра на спортните клубове (СК), поддържан от Министерството на спорта и младежта, са вписани 2 СК - СК „Арес-Мадан“ (кикбокс) и ФК „Мадан“. Освен тях в общината развиват дейност и СК „Карате-Мадан“ (силови спортове), СК по борба-Мадан, СК по хокей на трева – Мадан; ФК „Динамо-Мадан“. Всичките СК са с регистрация – гр. Мадан. Същите получават и бюджетна субсидия от община Мадан.

- Спортни обекти

Спортните обекти, намиращи се на територията на общината са няколко. Те включват:

- о Спортни обекти за различни видове спорт, ползвани от спортните клубове в общината.

- о Училищна спортна база включва основни физкултурните салони в училищата и спортни площадки в училищните дворове.

Към основните спортни обекти в общината се отнасят следните от тях:

- о Спортен комплекс с Многофункционална спортна зала. Разположен е на терен с площ 9300 м2. Включва стадион и многофункционална спортна зала, разположена в масивна двуетажна сграда. Залата е с капацитет 600 места. На втория ѝ етаж има фитнес зала и 2 тренировъчни зали. На първия етаж има сцена с прилежащи помещения за културни мероприятия.

- о Фитнес зала и съоръжения за източни бойни изкуства. Разположена е в приземния етаж на НЧ „Иван Вазов 1899“ – гр. Мадан.

- о Плувен комплекс с 2 басейна – голям и малък в гр. Мадан. Разположен е на площ от 5495 м, като включва и едноетажна масивна сграда с площ 140 м2.

- о Стадион – кв. Батанци на гр. Мадан. Капацитет 500 места.

- о Стадион – с. Средногорци. На практика е само затревено игрище.

- о Спортни игрища и спортни площадки за фитнес на открито – общо 12 бр., разположени в гр. Мадан и селата Средногорци, Върбина, Букова поляна, Бориново, Мъглища и др. Част от тях са в училищните дворове на нефункциониращи вече училища в селата. И се използват рядко.

Административни дейности

Административното обслужване в общината е представено от структури на местната власт, както и децентрализирани структури на централни държавни органи, структури на съдебната власт.

От структурите на местната власт в общината функционират Общинския съвет и Общинската администрация, както и кметствата в отделните населени места.

На територията на община Мадан са локализирани и няколко поделения – децентрализирани, или децентрализирани структури на централни ведомства (министерства и агенции). Това са Общинска служба „Земеделие и гори“, Дирекция „Социално подпомагане“, Дирекция „Бюро по труда“ и др.

Правоохранителните институции в община Мадан са представени от Районно управление на МВР и Районна служба за пожарна безопасност и защита на населението (РСПБЗН). РУ на МВР е с над общински функции. В неговата структура са включени участъци Рудозем и Баните. Територията на общината, обслужвана от РУ – Мадан е разделена на 2 района, обслужвани от районни инспектори – район „Юг“ и район „Север“ – с два микрорайона. Тази структура е обоснована с големия брой населени места. В кметствата са разкрити приемни на районните полицейски инспектори.

Към правоохранителните институции спадат и звена на съдебната система – Районен съд и Териториално отделение - Мадан към Районна прокуратура Смолян. Седалищата на структурите за административното обслужване на населението са концентрирани в общинския център – гр. Мадан. В съдебния район на Районен съд Мадан е включена и територията на община Рудозем.

Изводи за социалната характеристика на община Мадан

- По отношение на динамиката в броя на населението община Мадан попада в категорията на общините в демографска стагнация;

- Обезлюдяване на общината е резултат от отрицателния естествен и отрицателния механичен прираст на населението. Отрицателните стойности на естествения и на механичния прираст са характерни за всички населени места в общината;

- Стандартната възрастова структура очертава тенденция на траен процес на застаряване на населението. Нарастването на относителния дял на лицата в над трудоспособна възраст е за сметка на дялът му в трудоспособна възраст, което има отражение върху количествените параметри на работната сила;

- Образователната структура на населението не е с добри параметри. Висок е дялът на по-ниско образованите лица (с основно и по-ниско образование);

- Равнището на безработицата е намаляло значително;

- Образованието (в неговите две структури – предучилищно и училищно) заема важно място в политиката на местните власти – Общинския съвет, Кмета и Общинска администрация;

- На общинско ниво, за анализирания период, няма съществени промени в мрежата от детски заведения, общообразователните и професионалните училища;

- Училищата в общината са със статут на „средищни“, а едно е „защитено“, което улеснява запазването им и при тенденция за намаляване броя на учениците;

- Професионалната гимназия е с професионални направления, съобразени със структурата и специализацията на общинската икономика;

- Дейностите по социално подпомагане са организирани в съответствие с контингента от лица в риск и в неравностойно положение – с физически, психически и други ментални увреждания. Превес имат услугите от резидентен тип и услугите в общността и в обичайната среда;

- Здравната система е организирана в съответствие с действащата законова уредба – броят на лекарските практики в първичната доболнична помощ е съобразен с нормативите за броя на лицата в пациентските листи на общопрактикуващите лекари;

- Болничната помощ, включваща МБАЛ е с надобщински функции - обслужват пациенти от общини Баните и Рудозем;

- Инфраструктурата в сферата на културата и на спорта е предвидена за задоволяване на по-масово търсени услуги, които не са с елитарен и професионално изразен характер;
- Материалната база на обектите в образованието и в здравеопазването, в културата и социалното подпомагане е в добро състояние;
- В общината е развита и добре организирана система за публични услуги на населението. Броят и капацитетът на обектите за публични (бюджетни) услуги е съобразен с броя на потребителите и разпределението им по населени места.

Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията

Транспортна инфраструктура

Географското и разположение изолира община Мадан, оставяйки я в периферията от основните пътни артерии от Републиканската пътна мрежа. Като ниво на изградена пътна мрежа Община Мадан се категоризира като нисък клас. През територията и не преминават автомагистрала, както и пътища от първи клас. Единственият второкласен път е II-86, който е част от трансграничния коридор Никопол-Плевен-Пловдив-Смолян-Рудозем-границата с Гърция /Ксанти/. Третокласните пътища са: път III-867 Средногорци- Мадан- Златоград- Бенковски- Подкова /Момчилград- Маказа/, и път III-865 Търън- Средногорци- п.к. Стояново- Ардино- Бойно- Кърджали. Пътищата от II-ри и III-ти клас се стопанисват и поддържат от Пътно управление гр. Смолян.

От достъпната информация е обобщено, че Община Мадан стопанисва и поддържа около 266 км. общински, местни пътища, както и вътрешни улични мрежи. Дължината на общинските пътища е 126,318 км. и са основна транспортно комуникационна артерия обединяваща съществена част от трудно достъпните и отдалечени населени места на територията на общината с общинския център.

В община Мадан функционира Масов Обществен пътнически транспорт, който работи с разписание на определени интервали от време през деня.

Общественият транспорт в общината, се реализира според общинската транспортна схема, и на конкурсни начала, се осъществява от частни транспортни фирми. Повечето транспортни фирми извършващи маршрути от и към София, Пловдив, Кърджали и Смолян обслужват и междинни спирки, включително град Мадан и някои от прилежащите села. Чрез областната транспортна схема е осигурена ежедневна пряка автобусна връзка с Пловдив, Смолян, Кърджали, Рудозем, Златоград и други населени райони. По същите линии се обслужват и значителна част от селските райони в обхвата на община Мадан.

Инженерна инфраструктура

Община Мадан се обслужва от „ВиК“ ЕООД – Смолян, включващ общините Борино, Чепеларе, Девин, Доспат, Неделино, Рудозем, Смолян и Златоград. Всички те се намират на територията на област Смолян.

❖ Водоснабдяване

Водоснабдителната система на гр. Мадан е изграден от 4 подсистеми.

Първата подсистема захранваща гр. Мадан и най-важна за града е изградена от две открити водохващания при яз.Пловдивци - р.Искрец и голяма река намиращи се в землищата на с. Пловдивци и с Коритата.

Втората подсистема подаваща количества към мрежата на града е изградена от едно открито водохващане „Петров дол“, което по стоманен водопровод Ф150 захранва директно разпределителната системата на гр. Мадан.

Третата подсистема подаваща количества към мрежата на града е изградена от едно открито водохващане малко над махала Митовска - „Митовска“. Системата захранва НР 1000 m по стоманен водопровод Ф100.

Четвъртата подсистема подаваща количества към мрежата на града е изградена от едно открито водохващане малко над махала Яновска - „Яновско дере“. Системата захранва НР 300 m по стоманен водопровод Ф150.

Водата за системите на гр.Мадан се третира частично при събирателната шахта на водохващанията на яз. Пловдивци. Наличието на хлораторна станция позволява обеззаразяването на водните количества, постъпващи към селищата - сега хлораторната станция.

Системата на гр.Мадан не разполага с налична ПСПВ. След изграждането на яз.Пловдивци както и ПСПВ „Пловдивци“ при язовира качествата както и количествата за водоснабдените селища, както и за селищата в режим ще бъде гарантирано.

❖ Канализация

Малък е процента на изградената канализационна мрежа.

В гр. Мадан има изградена пречиствателна станция за отпадъчни води, която е въведена в експлоатация през 2008г. Община Мадан разполага с ПСОВ.

Канализационната мрежа на град Мадан, е изградена и функционира като смесена система. Битовите, промишлените и дъждовните отпадъчни води се отвеждат от една тръба.

Много лошо е състоянието на канализационната мрежа в отдалечените квартали на града - кв.Батанци, кв.Конски дол.

❖ Електроснабдяване

Преносът, трансформацията и продажбата на електроенергия в община Мадан се осъществява от ЕВН-КЕЦ - Златоград, клон Мадан. На територията на община Мадан има 2 изградени МВЕЦ, те се намират на р. Арда в района на с. Средногорци. На територията на Община Мадан са проектирани и изпълнени три соларни парка. Соларните паркове са въведени в експлоатация.

Електроенергийната инфраструктура на общината осигурява захранване за всички населени места в общината. Тя е свързана с енергийните пръстени на страната с ел. проводи с напрежение 20 kV.

Някои от общинските сгради имат внедрени мерки за енергийна ефективност и монтирани инсталации за добив на слънчева енергия, които осигуряват част от необходимия ресурс за функционирането им.

Възобновяемите източници на енергия, които могат да имат значение за развитието на общината, чрез използването им, са енергията от слънцето и в известна степен на водата.

❖ **Далекосъобщения**

Съобщителната мрежа на община Мадан е в задоволително състояние. Само в пет от населените места в общината има пощенски станции. Представителите на спедиторските и куриерски фирми в България също извършват доставки на пратки само в определени дни, което силно затруднява използването на този вид услуга, респ. получаването и приемането на писма.

❖ **Информационни и комуникационни технологии**

Територията на общината е изцяло покрита от мрежата на мобилните оператори в България. На територията на общината се предлага фиксирани телефонни услуги и GSM покритие при 100% степен на цифровизация и покритие по население за община Мадан.

Селищна мрежа и жилищен сектор

Селищна мрежа

Селищната мрежа на общината е със специфична характеристика. Тя включва голям брой селища, по-голямата част от които са с малък брой население. Те отстоят на големи разстояние едно от друго, и не всички са с добра транспортно-комуникационна обвързаност.

В структурата на селищната мрежа са се формирали и населени места от т.нар. „купни“ селища, които са със средищен характер. Такива са с. Средногорци и Върбина.

В сега действащия Класификатор на населените места в Р. България на територията на община Мадан са включени общо 44 населени места, от които 1 град и 43 села. За състоянието на селищната мрежа представя дава показателят „гъстота на селищната мрежа“, изразена чрез брой на селищата на 100 км² от територията на общината. За община Мадан този показател е 25,2 при среден за област Смолян – 7,5 а за страната – 7,4 селища на 100 км².

По изпълнявания административен статут, определен със съответното законодателство в страната, населените места в общината изпълняват функциите на:

- Център на община – гр. Мадан.
- Кметства – общо - 5 села.
- Села с кметски наместник – общо 17 села, от които 8 самостоятелни и 9 - със съставни села.

С комплексен характер е т.нар. „функционален тип“ на населените места. Същия се съдържа в „Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици в Р. България“. Населените места от община Мадан попадат в следните категории:

- Трета категория – гр. Мадан.
- Пета категория – с. Върбина и с. Средногорци.
- Шеста категория – с. Боровина и с. Леска.
- Седма категория – 13 села.

- Осма категория – 24 села.

Опорни обслужващи центрове.

На базата на анализите и оценките на бюджетните социални услуги в община Мадан се разкрива следната мрежа от опорни обслужващи центрове:

▣ Основен обслужващ център (гр. Мадан).

▣ Вторични обслужващи центрове (селата Върбина, Средногорци и Върбина).

Състояние на селищната среда.

Представа за облика на населените места дават физическите качества на селищната среда. Една от основните функции на местната власт е свързана с подобряване на елементите на селищната среда, които са с публичен характер – улици и прилежащите им тротоари, площадни пространства, зелени площи, улично осветление и др.

Ежегодно с приемането на общинския бюджет и на Капиталовата програма се осигуряват инвестиции за подобряване облика на населените места. Освен със собствени средства с инвестиционен характер, се подготвят и проекти с външно финансиране, насочени към подобряване качествата на публичните пространства на населените места.

С проекти, финансирани по Програмата за развитие на селските райони са извършени ремонти и рехабилитация на улици в селата. С проекти, свързани с ремонти и реконструкция на водопроводната мрежа в някои населени места в общината се асфалтират и уличните платна.

Жилищен сектор

Състоянието на жилищния сектор е един от критериите за облика на населените места. Обитаването, като една от основните селищни функции е свързана и със състоянието на жилищния сектор.

Основната част от жилищните сгради на територията на общината са еднофамилни и една малка част – многофамилни. Последните се намират главно в гр. Мадан, а единични – в някои от селата на общината.

За анализирания период в общината са въведени в експлоатация общо 4 нови жилищни сгради (в т.ч. и с ново разширение на съществуващи жилищни сгради).

Задоволеността на населението със жилища се определя с показателя „брой жилища на 1000 д.“ Стойността на този показател за общината е 565,0 жилища. Средният брой обитатели на 1 жилище е 1,8 д.

По отношение на формата на собственост, структурата на жилищния фонд не се различава съществено от тази за страната. Основната част от жилищата са частна собственост, като относителният дял на частните жилища е 92,2%. Малко са жилищата – държавна и общинска собственост – 483 жилища (от тях 262 – държавна и общинска собственост и 221 – частни на юридически лица), което е 7,8% от всички жилища в общината. Основната част от тях са в гр. Мадан.

Качествен проблем на общинския жилищен фонд е този за тяхното физическо и морално износване. Повечето от общинските жилища се нуждаят от основен ремонт. Затрудненията за доброто поддържане на общинските жилища е в ниския размер на определените със съответната наредба на Общинския съвет наеми. Средствата от наемите не са достатъчни за периодичните ремонти на жилищата.

Изводи за състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор на община Мадан

- Разпокъсаният характер на селищната мрежа, включваща много на брой, но малолюдни населени места е резултат от съвкупното влияние на икономическия и на природния фактор върху селищното развитие в тази част на Родопите;
- Общината е съумяла да създаде условия за функциониране на редица дейности с обслужващ характер чрез дейността на обекти на бюджетните услуги – училища, лекарски практики, административни услуги и др;
- Ежегодно с общинските бюджети се осигуряват средства с инвестиционен характер за етапно подобряване качествата на публичните елементи на селищната среда. За целта се използват и възможностите за привличане на финансов ресурс от външни източници – действащи Оперативни програми, от други публични фондове и др.;
- Политиката на местните власти е да стимулират развитието на системата от опорни центрове в селищната мрежа, в които са локализирани обслужващи обекти с масов и ежедневно възникващ характер. Тяхното съществуване и функционирането им като първични обслужващи центрове осигурява доближаването на бюджетните услуги до населението от съседните по-малки населени места;
- Наличният жилищен сектор е с параметри, задоволяващи потребностите на населението от жилища;
- Преобладаващият тип жилищни сгради са от типа „еднофамилни“, като не са малко на брой и многофамилните и то основно в общинския център и някои от по-големите села;
- Налице е недостиг на общински жилища, което затруднява политиката на общината за настаняване на картотекирани лица (крайно нуждаещи се и социално слаби граждани – без собствено жилище) в общински жилищен фонд;
- Стандартът на обитаване, изразен с показателя „жилищна площ на обитател“ е малко по-нисък от нормативно необходимия.

Културно – историческо наследство

Недвижими културни ценности

На територията на общината са регистрирани общо 6 недвижими културни ценности. От тях:

- с категория „местно значение“ – 3 бр.;
- без посочена категория – 3 бр.

Недвижимите културни ценности са сравнително равномерно разпределени на територията на община Мадан. Най-много обекти на недвижимото културно наследство има в землищата на гр. Мадан (3), следван от селата Бориново, Буково и Върба(1).

Независимо дали фигурират или не в списъка на НИНКН, всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове също притежават статут на

недвижими културни ценности с категория „национално значение”, съгласно Разпореждане на МС №1711 от 1962г.

Съгласно Писмо №4349 на НИПК от 04.12.1992г. всички възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните (между 1885г. и 1945г.) също притежават статут на исторически недвижими културни ценности. На територията на община Мадан той е един и е разположен в гр. Мадан.

Информацията от НАИМ-БАН показва, че на територията на община Мадан има регистрирани 5 археологически обекта. Един от тях се припокрива с обект 6 от списъка на НИНКН. Те са разположени в землищата на две населени места в общината и са разпределени, както следва: с. Върба (5) и с. Шаренска (1).

Движими културни ценности

Единственият музей, който съществува на територията на общината е Музеят по минно дело и рудодобив. Уникална по рода си е и кристалната зала "Родопски кристал". Колекцията от кристали е най-голямата забележителност на малкия родопски град. Тя е обект на туристически посещения с образователни и развлекателни цели. В Мадан местната община поддържа и пещерата музей "Шаренка".

Нематериални културни ценности

Нематериалното културно наследство включва запазени местни традиции, обичаи, бит, фолклор, фестивали, специфични културни мероприятия, дейност на самодейните състави и др. Към читалищата има сформирани самодейни състави, които участват в различни национални, регионални, областни и общински културни прояви.

Общински бюджет

Бюджетна политика на община Мадан

Провежданата от общината политика при разработването и изпълнението на общинските бюджети е съобразена с изискванията на действащата нормативна уредба в сферата на публичните финанси. Те са заложи в няколко закона и свързаните с тях подзаконов документи. Бюджетната политика се контролира от съответните институции и от звено в структурата на общинска администрация.

Изпълнението на Програмата за реализация на ПИРО –Мадан е свързано с осигуряване на съответния финансов ресурс. Финансирането на някои от мерките (проекти и други дейности) с публичен характер, заложи в Програмата за реализация се очаква да бъде със средства от Оперативните програми, които ще действат през програмния период 2021-2027 г.

Със средства от общинския бюджет се предвижда да бъдат финансирани немалка част от мерките и включените в тях проектни идеи и проекти в ПИРО. Със средства от общинския бюджет ще се съфинансират и мерки с публичен характер, финансово подпомагани, основно от Оперативните програми.

Административен капацитет

Административен капацитет на общинската администрация

Основни ангажименти по изпълнението на ПИРО – Мадан 2021-2027 имат определени структури на местната власт. Съгласно разпоредбите на Закона за регионалното развитие, от органите на местната власт, ангажиментите по реализацията на плана имат Кмета на общината и Общинската администрация.

От тази гледна точка е важно да се направи съответния анализ на административния капацитет на администрацията. Този анализ има за цел да направи оценки на:

- административната структура;
- квалификационните характеристики на административния персонал.

В структурата на Общинска администрация, освен ръководството на общината са обособени 2 типа структурни звена:

- дирекции;
- самостоятелни отдели.

В Общинската администрация са включени и длъжности, които са на пряко подчинение на кмета на общината. Такива са длъжностите на финансов контролор и на старши експерт – връзки с обществеността. Освен тях има и звено за подпомагане дейността на Общинския съвет.

Структурните звена в общинската администрация са обособени в два типа административно-управленски структури:

- Обща администрация.
- Специализирана администрация.

Числеността на персонала в двете структурни звена на Общинска администрация е съобразен с вменените им функции.

Функциите, компетенциите и числеността на отделните структурни звена са определени с действащата нормативна уредба и основно със Закона за местното самоуправление и местната администрация. Звената от двете основни структури - дирекции и отдели в общата и специализирана администрация - в рамките на предоставените им правомощия, осигуряват изпълнението на законите, подзаконовите нормативни актове и решенията на Общинския съвет. Те подпомагат кмета при осъществяване на правомощията му, осигуряват технически дейността му. Същите извършват дейности по административно обслужване на гражданите и юридическите лица.

Основните функции на отдел „Административно-правно и информационно обслужване“ са свързани с подпомагане на Кмета на общината в различни направления на общинската политика и връзките на общината с партньорите ѝ – правителствени, обществено-политически и граждански организации. Осъществява широк кръг от дейности по правното обслужване на общината.

Дирекция „Специализирана администрация“ е с основни функции в сферата на териториалното и селищното устройство, на опазване на околната среда. Важни са и контролните функции, които са вменени на общината със съответната нормативна (законова и подзаконова уредба). Важна функция на дирекцията е по подготовката на стратегически, планови и програмни документи на общината, което има пряко отношение към изпълнение на ПИРО – Мадан 2021-2027.

Функциите на Дирекция „Икономическо развитие, бюджет и финанси“ са свързани с цялостната бюджетна политика на общината – изготвяне на годишните бюджети, на бюджетните прогнози. Подготвя отчетите за касовото изпълнение на бюджетите. Ръководи и дейността на общинските предприятия.

Отдел „Образование, култура и хуманитарни дейности“ е с функции по дейността за развитие на бюджетните социални услуги.

Кметовете на населените места изпълняват бюджета на общината в частта му за кметството организират благоустройствени, комунални и др. мероприятия, упражняват

контрол за законосъобразно използване, поддържане охрана и опазване на общинската собственост.

От основните звена, които имат пряко отношение към реализацията както на ПИРО – Мадан 20121-2020 г., така и на отделни общински секторни стратегически, планови и програмни документи, са следните:

- Обща администрация.
 - о Отдел „Административно-правно и информационно обслужване“.
- „Специализирана администрация“.
 - о Дирекция „Специализирана администрация“.
 - о Отдел „Образование, култура и хуманитарни дейности“.

По отношение на Плана за интегрирано развитие на общината, кметът на общината:

- организира изработването на плана за интегрирано развитие на общината и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;
- представя (в тримесечен срок след приемане от Общинския съвет) ПИРО – Мадан 2021-2027 в Областния съвет за регионално развитие;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината;
- представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината за одобряване от общинския съвет;
- осигурява публичност и прозрачност на плана за интегрирано развитие на общината, както и на действията по реализацията му.

Изводи във връзка със състоянието на административния капацитет:

- В структурата на общинска администрация са обособени управленско-изпълнителни звена, които ще имат отношение към реализацията на Плана за интегрирано развитие на община Мадан за периода 2021-2027 г.;
- практиката на администрацията се прилагат принципите за доброто управление - изразяващи се в откритост, прозрачност, ефективност и ефикасност;
- Траен е процесът за повишаване на личните професионални, организационни и управленски умения на служителите в общинската администрация - чрез изграждане и развитие на система за непрекъснато обучение, квалификация и развитие на човешките ресурси.

Екологично състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Мадан

Защитени зони и територии, природни забележителности и биоразнообразие

На територията на община Мадан попада само една защитена зона - BG0000372 „Циганско градище“, част от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“, няма защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии. Защитената зона е обявена с решение № 661/16.10.2007г. на Министерски съвет публикувано в ДВ, бр. 85/2007г. Защитената зона е разположена на територията на 3 общини- Рудозем, Мадан и Златоград, като най-малка площ от зоната попада в община Мадан.

Цели на опазване: Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона. Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата. Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Фауната е със значително преобладаване на евросибирските и европейските видове над средиземноморските. Реликтните безгръбначни са най-много в Рило-Родопския район – повечето глациални реликти. Значителен е и броят на редките видове безгръбначни. Евросибирските видове при гнездящите птици като цяло са с най-висок процент (27.7 %) за цяла България. Отличителна черта за района е високият ендемизъм при пеперудите – на ниво подвидове, при охлювите и бръмбарите – на подродово и родово ниво. Характерни за иглолистните гори са мечката, горската полевка и глухарът. Земноводните се представят от дъждовник и горска жаба, а влечугите – от змиеок гушер и вдлъбнатоочел смок. От насекомите се срещат скакалецът, виолетовият бръмбар бегач, голямата сага. По скалните склонове на р. Арда гнездят редки хищни птици – белоглав лешояд, египетски лешояд картал, орли, глухар, лещарка, кеклик, скален гълъб и др. В някои по-ниски части на Родопи се срещат и европейски видове – дива свиня, таралеж, къртица, катерица и обикновена полевка. Животинският свят на Родопите съчетава представители на всички фаунистични комплекси, характерни за нашата страна. Масивният характер на планината и разнообразието на релефа дават възможност за пълно представяне на височинното разпределение при животинските видове.

Сравнително добре са запазени застрашените и редки видове бозайници – вълкът, дивата коза, златката и някои видове прилепи. Срещат се още лисица, елен, заек и др. Характерни обитатели от птичия свят са редките видове хайдушка гарга и перконога кукумявка. Гнездят 167 вида птици, като в южната част на планината заедно с гръцката територия се приема за най-богатото място на грабливи птици в Европа след Испания. Тук гнездят редки или застрашени от изчезване видове египетски лешояд, царски скален орел, белоопашат птицелов, сокол скитник, черен щъркел и др. От влечугите се срещат змиеок, македонски гушер, змия червейница, вдлъбнатоочел смок, змиегушер и каспийска костенурка. Обект на ловуване са заекът, лисицата, дивите свине, черния пор, катериците, сърните, сивата скална яребица, пълпъдка, дивия гълъб, гургулици, диви гъски и патици.

Ландшафт

На територията на община Мадан определящ фактор на ландшафта е горският фонд. Това налага провеждането на редица лесоустройствени мероприятия.

3.4. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ НА ПИРО НА ОБЩИНА МАДАН

Община Мадан е изпълнила най-много проекти в областта на приоритет 4 – „Опазване на природната и подобряване качествата на селищната среда в съответствие със съвременните урбанистични и екологични изисквания” на обща стойност: 24 851 730

лв. За този приоритет са заложили и най – много средства в индикативната финансова таблица, а именно в размер на 19 841 000 лв. Тук са предвидени и най-много мерки за изпълнение. Финансовото изпълнение на приоритета е 125%. По приоритета има стартирали дейности за над 3 млн., които са в процес на изпълнение. Развитието и модернизацията на инфраструктурата и подобряване качеството на селищната среда е от определящо значение за увеличаване инвестиционната атрактивност и конкурентоспособност на общината. Инфраструктурата е ключов фактор за развитието на бизнеса и източник за създаване на нови работни места. На второ място се нарежда Приоритет 2: „Стимулиране на инвестиционни инициативи за повишаване на туристическата привлекателност на община Мадан“, изпълнените дейности са на стойност: 1 645 411 лв. от 1 645 000 лв., заложили в индикативната финансова таблица. Приоритетът е насочен към устойчиво развитие на туризма. Финансовото изпълнение по приоритета е над 100%. На трето място е Приоритет 3: „Съхраняване на човешкия потенциал и подобряване на публичните услуги на населението“, с финансово изпълнение от 77%. Изразходеният ресурс е в размер на 3 608 646 лв., а предвиденият 4 685 000. Мерките по този приоритет са насочени към разширяване на достъпа до качествено образование и квалификация, постигане на по-голяма гъвкавост на образователната система спрямо промените на пазара на труда, както и разширяване на предлаганите социални услуги и подобряване на достъпа до качествено здравеопазване на населението. Приоритет 5: „Създаване на условия за по-добра свързаност и намаляване на териториалните диспропорции“ е на предпоследно място. Изпълнени са дейности за 1 568 468 лв. от заложили 8 431 000лв., или 18% финансово изпълнение. Като цяло общата оценка за приоритета е оценена като слаба степен на изпълнение. До края на плановия период община Мадан трябва да положи усилия за изпълнение на дейностите, заложили в Приоритет 5. С най-слаба степен на изпълнение е Приоритет 1: „Балансиран, устойчив растеж чрез привличане на свежи инвестиции за утвърждаване на водещите икономически функции“. Изразходените средства са 17 520 лв., а заложените в индикативната финансова таблица са 225 000 лв. Мадан трябва да продължи да полага усилия в посока подпомагане на малките и средни предприятия, чрез създаване на предпоставки за повишаване на тяхната конкурентоспособност, което е предпоставка за подобряване на жизнения стандарт и постигане на устойчива заетост и по – високи доходи на населението. Усилия трябва да бъдат положени и в посока търсене на източници на финансиране на тези дейности.

Като цяло резултатът от направената Междинна оценка на Плана за интегрирано развитие е положителен. Общото финансово изпълнение до момента е 90%. Високи са постиженията на община Мадан в областите подобряване на селищната среда, инфраструктура, благоустройство, образование подобряване управлението на отпадъците и подобряване предоставянето на услуги по здравеопазване, социално подпомагане, култура и спорт. Виден е същественият напредък на община Мадан за периода 2021-2024 г. по отношение на действащите линии за безвъзмездно финансиране, опитът в изготвяне и управление на проекти и стратегическото планиране.

Общата оценка на изпълнението на ПИРО 2021 - 2027 година на община Мадан е добра. Изразходените финансови ресурси за реализация на ПИРО – Мадан 2021-2027 г.

са използвани целесъобразно, ефикасно и ефективно. Общината е реализирала успешно значителен брой проекти по Оперативните програми и по Програма за развитие на селските райони, което е доказателство за висока ефективност и ефикасност в изпълнение на целите на ПИРО.

Общото техническо изпълнение за ОПР като цяло (на база брой изпълнени мерки) за периода на МО е над 50%. Най-голям напредък в изпълнението на ПИРО е постигнат по Приоритет № 4, който е и с най-много заложили мерки, след него на второ място се нареждат приоритет 2. С добро изпълнение е и Приоритет 3, който също е с доста заложили мерки. На последно място са приоритет №5 и приоритет №1. Най-видимият ефект и въздействие от прилагането на ПИРО в община Мадан за периода 2021-2024 г. се получава от инвестициите в инфраструктурата – ремонт на улици и пътища, образователна и здравна инфраструктура, спортни съоръжения, обновяване и саниране на обществени сгради, благоустрояване, озеленяване и др. Значителен ефект е постигнат и по отношение на предоставяните социални услуги за населението.

Постигнати са добри резултати в усвояването на средства от европейските фондове. Общината е извършила значителен брой инвестиции с капиталови средства, което също оказва положително влияние на изпълнението на ПИРО. Реализирани са редица проекти, не само в общинския център, но и в малките населени места на общината. Работи се активно в сферата на инфраструктурата, образованието, здравеопазването, социалните дейности, културата.

При извършване на Междинната оценка беше направен преглед на функционирането на Системата за наблюдение и контрол на ПИРО. В рамките на разглеждания период Община Мадан е направила годишни анализина постигнатия напредък по отношение на целите, които са обобщени в Годишни доклади.

4. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

Плана за интегрирано развитие е ефективен управленски инструмент, чрез който се извършва планирането и изпълнението на приоритетите, които си е поставила община Мадан за периода 2021-2027 г.

Органите на местното самоуправление на общината са ангажирани с изпълнението на ПИРО и съответно с прилагането на политиката за регионално развитие. Съгласно ЗМСМА Кметът отчита изпълнението на Програмата за управление пред Общински съвет, като по този начин индиректно се отчита и изпълнението на ПИРО.

Първоначалните резултати от изпълнението на ПИРО показват съществен напредък на община Мадан в реализиране на Основната цел, залегнала в ПИРО – Мадан 2021.2027 г.. Проектите, по които общината работи, в значителна степен са финансирани с безвъзмездни средства, което свидетелства за умело използване на възможностите, предоставяни от оперативните програми, както и за висока ефективност и ефикасност в

изпълнение на целите. Публичните средства са насочват към решаване на съществени нужди и проблеми на общината.

Визията, целите и ефектите от прилагането на оперативните програми за България с европейско съфинансиране за периода след 2014 г.-2020 г., са съотнесими с тези на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Южния централен район за планиране 2021-2027 г. За отчитане напредъка в изпълнението на ПИРО се препоръчват годишни прегледи, при които да се отразяват резултатите чрез количествени и качествени индикатори, посочени в ПИРО и допълнително разработени за целите на мониторинга. Процесът по укрепването на административния и експертния капацитет за планиране, наблюдение и координиране на ПИРО в партньорство с бизнеса и НПО е от съществено значение за реализирането на политиката за регионално развитие на територията на Община Мадан и за привличането на безвъзмездни средства от източници, алтернативни на общинския бюджет.

Основни препоръки:

1. При актуализация на ПИРО – Мадан 2021 – 2027 г. тя да бъде направена в контекста на новите стратегически насоки на ЕС в областта на регионалната политика;

2. Да се гарантира по-голяма публичност и гласност на извършваните промени, на резултатите от изпълнение на ПИРО и на Междинната оценка. Публичността и информираността ще създадат благоприятни условия за приобщаване на местната общност към приоритетите, целите и мерките в ПИРО, а положителните икономически очаквания могат да увеличат преките инвестиции и въздействието на обществената политика;

3. При реализация на мерките от плана за развитие по-широко да се използват възможностите, които предоставят различните форми на публично-частното партньорство;

4. Да се усъвършенстват и разнообразят създадените механизми за мониторинг и контрол върху изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Мадан, в т.ч. и системата за събиране, обработване и анализ на данните за реализацията на ПИРО;

5. При актуализация ПИРО да се предвидят допълнителни мерки за маркетинг и реклама на местната икономика, с оглед привличане на чуждестранни инвестиции;

6. Да се създадат предпоставки за засилване на активността на заинтересованите страни от успешната реализация на ПИРО – местния бизнес, НПО и населението на Общината като цяло;

7. Препоръчително е в Общината да функционира постоянно действаща работна група, назначена от Кмета, която текущо да наблюдава и отчита напредъка в изпълнението на Плана по заложените индикатори, своевременно да реагира на настъпилите промени и да предлага нови решения, с цел своевременно и максимално усвояване на възможните ресурси за реализация на плана за интегрирано развитие през периода до 2027 г., включително по линия на помощта от фондовете на ЕС;

8. Да се ускори работата по приоритети и цели и мерки, чието изпълнение изостава;

9. Да се направи анализ на финансовата осигуреност на ПИРО с необходимите ресурси, което е наложително поради променената икономическа ситуация спрямо времето на разработване на Плана;

10. Повишаване информираността на жителите на Община Мадан и особено – на младите хора за целите в ПИРО и неговото изпълнение, за перспективите в развитието на общината и региона, с което да се ограничи неопределеността на техните очаквания за промените в заетостта и безработицата, с цел намаляване на миграцията;

11. Привличане вниманието на различни инвеститори чрез даване на широка гласност на запланираните и предстоящи за изпълнение цели и мерки в ПИРО.

При актуализация на целите и мерките в ПИРО до края на плановия период да се търси съответствие с актуалните програми за финансиране и потенциалните бенефициенти от общината. Тази информация ще определи пресечните точки между източниците на безвъзмездно финансиране и различните приоритети и цели на ПИРО. От нея ще стане ясно за кои цели и мерки на ПИРО не съществува друг източник на финансиране, освен общинския бюджет и за кои могат да се намерят и външни източници по линията на безвъзмездното финансиране или на съфинансирането. Анализът на тази информация може да послужи за целите на годишното програмиране и основание за насочване на бюджетни средства към реализирането на онези цели от ПИРО, които са важни за нуждите на населението от Общината, и за които не може да бъде осигурено финансиране от програми и други източници.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Обобщаващият извод, който може да бъде формулиран въз основа на извършената МО и анализ на изпълнението на ПИРО - Мадан 2021 – 2027 г. до настоящия момент, е следният:

Преобладаващата част от целите и мерките в ПИРО са изпълнени или в процес на изпълнение. Средното техническо изпълнение на Плана до края на 2023 г. е над 50 %. Като се има предвид оставащия период до края на 2027 г., считаме, че изпълнението на повечето мерки от Плана ще бъде доведено до успешен край, независимо от влошената икономическа ситуация в общината и областта. Необходимо е да се направи обстоен анализ и преценка на реалните възможности за изпълнение на всички формулирани, но неизпълнени до този момент, изцяло или частично, цели и мерки до края на плановия период. След необходимата обективна и задълбочена аргументация, е допустимо част от мерките да бъдат преформулирани, друга част – прехвърлени за следващия планов период, за други – да бъдат променени индикаторите за оценка на изпълнението и т.н., доколкото ПИРО е отворен документ, в който е възможно да се правят и е наложително да се правят промени в хода на неговото изпълнение, вследствие на промяната в

условията за неговата реализация. Без да се променят основните приоритети и най-важните цели по тях, би могло някои мерки да отпаднат, с оглед на ограничените ресурси, както и да бъдат формулирани някои нови мерки, при благоприятни възможности за привличане на средства от нови източници. Във връзка с последното по-широко да се използват различните форми на публично-частното партньорство при реализацията на ПИРО и още повече да се утвърждават и развиват добрите традиции и практики на общината в проектната дейност. Укрепването на административния и експертния капацитет за наблюдение и координиране на изпълнението на ПИРО е от съществено значение за неговата успешна реализация. От направената междинна оценка на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Мадан 2021 – 2027 г. е видно, че са положени немалко усилия за реализиране на дейностите в ПИРО, преди всичко от страна на общинската администрация. Голямото предизвикателство пред общинските власти през оставащия планов период е реализацията на потенциала за развитие на община Мадан, успоредно с решаването на натрупаните проблеми. Развитието на човешките ресурси е от ключово значение за успешното изпълнение на ПИРО и на визията на общината. Това налага да бъдат реализирани приоритетно по-голямата част от предвидените мерки, водещи до укрепването на човешкия потенциал, до създаване на повече и по-качествени устойчиви работни места и повишаване на заетостта на населението. Важна задача през оставащия период от действието на ПИРО е и диверсифицирането на икономиката и развитието на нови алтернативни икономически дейности, които да се базират на използването на местния потенциал. Това изисква по-добър маркетинг и реклама на местната икономика, насърчаване на публично-частните партньорства в стопанския сектор, развитие на бизнес-мрежите, привличане на местни и чужди инвестиции за развитие на общината.

В заключение, на базата на постигнатото дотук, оценяващият екип може да даде **ДОБРА МЕЖДИННА ОЦЕНКА** на изпълнението Плана за интегрирано развитие на община Мадан 2021-2027 г. и да изрази пълната си увереност, че той може успешно да бъде изпълнен до края на плановия период.

СПРАВКА

ЗА ОБЩИНСКИТЕ ПРОЕКТИ, ИЗПЪЛНЕНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2021-2024 г. НА ОБЩИНА МАДАН

№	Име на проект в процес на изпълнение или приключил през периода 2014 – 2020 г.	Териториален обхват	Обща стойност (лева)	Източник на средства – програма, фонд, бюджет	Резултати от проекта
1	Проект „Устойчива екологично-културна валоризация на минни и кариерни обекти в трансграничния регион” съгласно Договор № В2.6с.21/04.07.2019 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Договор за субсидия).	Община Мадан	376 832,00 <i>Общата с-ст на проекта възлиза на 2 465 897,20 лв. с ДДС, като предвидените средства за община Мадан са в размер на 1 382 339,22 лв. с вкл. ДДС.</i>	Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ-V-A Гърция – България 2014-2020г.	Превръщане на закрыта мина изработка в Подземен минен музей „Сполука”, ремонт и рехабилитация на „Кристална зала” – Мадан и на „Музей по минно дело и рудодобив” – Мадан, Облагородяване на прилежаща територия в района на музейните съоръжения и ремонт, вкл. обезопасяване на „Пещера Шаренка”.
2	Проект „Модернизация, реклама и изследване на пещери” съгласно Договор № В2.6с.13/04.07.2019 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Договор за субсидия)	Община Мадан	69 062,00 <i>Общата с-ст на проекта възлиза на 1 526 051,77 лв. с ДДС, като предвидените</i>	Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ-V-A Гърция – България 2014-2020г.	Основният очакван резултат от реализацията на проекта за община Мадан (Партньор 4) е повишаване атрактивността на пещера „Шаренка“ чрез: LED осветление за енергийна ефективност, Дребномащабни интервенции в пещерата и околностите и ИТ иновации.

			<i>е средства за община Мадан са в размер на 185 277,96 лв. с вкл. ДДС.</i>		
3	Проект „3.1 - ТОПЪЛ ОБЯД В УСЛОВИЯТА НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 В ОБЩИНА МАДАН“	Община Мадан	109 809,00	Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане	Подобрено качество на живот и осигурена помощ и подкрепа на най-нуждаещите се лица от допустимите целеви групи. Потребители на услугата (предоставен топъл обяд): 120 бр.
4	Проект "ПАТРОНАЖНА ГРИЖА + В ОБЩИНА МАДАН" (изпълнението е приключило през ноември 2022 г., а средствата по окончателно искане за плащане за изплатени през 2023 г.)	Община Мадан	89 264,57	ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд	Предоставяне на патронажни грижи за възрастни хора и лица с увреждания чрез услуги в домашна среда, както и подкрепа за адаптиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности във връзка с разпространението на COVID-19. По проекта са включени: 42 лица, които получават патронажна услуга и 95 лица, които ползват услуги, делегирани от държавата дейности.
5	Проект „ПРИЕМИ МЕ - 2015“. Община Мадан - Партньор.	Община Мадан	34 863,00	ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., Договор №BG05M9OP00 1-2.002-0132-C0 1 м/у УО (МТСП) и	Предоставяне на социална услуга „Приемна грижа“.

				конкретния бенефициент (АСП). На основание споразумение към договора проект „Приеми ме 2015“ продължава реализацията си и през 2023г. (община Мадан - партньор).	
6	Проект „Нова възможност за младежка заетост“ с Конкретен бенефициент - Агенция по заетостта (община Мадан - партньор).	Община Мадан	110 485,00	ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд	Осигуряване на обучение по време на работа при работодател за младежи с определени от него ментори.
7	Проект „ГРИЖА В ДОМА В ОБЩИНА МАДАН“, АДПБФП с Рег. № BG05SFPR002-2.001-0027-C01	Община Мадан	366 299,21	Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд +.	Предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги за възрастните хора и лицата с увреждания, които са в невъзможност за водене на самостоятелен живот и допринася за подобряване на техния социален, здравен и психологически статус. Почасовите услуги се предоставят от 28 социални асистенти, 1 рехабилитатор, 1 психолог и 1 координатор по предварително изготвени графици.

8	Проект „УКРЕПВАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ КАПАЦИТЕТ В ОБЩИНА МАДАН“, АДПБФП с Рег. № BG05SFPR002-2.002-0129-C01	Община Мадан	18 006,00	Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд +.	*Осигурен достъп до социални услуги, според специфичните потребности; *Предоставена по-ефективна, ефикасна и качествена грижа на лицата от най-уязвимите групи в община Мадан; *Създадено работно място за обезпечаване на задълженията и отговорностите на Община Мадан, произтичащи от ЗСУ, ЗХУ и ЗЛП - 1 лице на длъжност „Социален сътрудник“ за период от 22 месеца; *Проведени разяснително-информационни кампании за предоставянето на личната помощ, социалните и интегрирани здравно-социални услуги, както и информираност на обществото на местно ниво относно възможностите за разрешаване на проблемите, свързани с липсата на достъпност за хората с увреждания.
9	Проект „ОБЩИНТЕ РУДОЗЕМ, МАДАН И ДЕВИН РАБОТЯТ ЗАЕДНО ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ КАПАЦИТЕТ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ И АДАПТАЦИЯ КЪМ ПРОМЕНЯЩИЯ СЕ КЛИМАТ” (община Мадан – Партньор)	Община Мадан	43 210,45	Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ на ФМ на ЕИП 2014-2021	*Повишени умения и експертиза на поне 30 общински специалисти общо от 3-те общини и на поне 20 представители общо на Общинските комитети по климата, в областта на смекчаването и адаптацията към изменението на климата, както и повишена способност на местните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към климатичните промени, което допринася за изпълнение на целта на програмата за „подобрен статус на околната среда в екосистемите и намален

	Общата с-ст на проекта възлиза на 996 936,64 лв. с ДДС, като предвидените средства за община Мадан са в размер на 127 148,47 лв. с вкл. ДДС.				ефект от замърсяването и други дейности на човека“; *Придобити и повишени познания и експертиза на общински служители относно прилагани добри практики от страната донор в областта на климатичните промени, как могат да се изпълнят и прилагат в българските общини и екологичните и други ползи от тях; *Повишена компетентност на общинските служители за планиране на мерки за смекчаване и адаптиране към климатичните промени; *Повишена компетентност на общинските служители в областта на разработване на планове и идентифициране на мерки за адаптиране към климатичните промени в различни сектори; *Създадени Общински комитети по климата във всяка от трите общини, чрез които ще се осигури повишената способност на местно ниво да се планират и прилагат мерки за смекчаване и адаптация към климатичните промени за съответната община; *Доставени общо 12 електрически велосипеда и три автоматични зарядни станции със соларен панел. Общата цел на проекта е да се подобри статусът на околната среда и да се намали
--	--	--	--	--	--

					ефектът от замърсяването и измененията в климата в общините Рудозем, Девин и Мадан. Проектът ще се изпълнява от водещата община Рудозем и партньорите по проекта общините Девин и Мадан, НПО Клуб "Икономика 2000", НПО "Клуб за зелени политики" и IOWA AS-Норвегия.
10	Проект „Модернизация, реклама и изследване на пещери” съгласно Договор № В2.6с.13/04.07.2019 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Договор за субсидия).	Община Мадан	27 381,00 <i>Общата с-ст на проекта възлиза на 1 526 051,77 лв. с ДДС, като предвиденит е средства за община Мадан са в размер на 185 277,96 лв. с вкл. ДДС.</i>	Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ-V-A Гърция – България 2014-2020г	Основният очакван резултат от реализацията на проекта за община Мадан (Партньор 4) е повишаване атрактивността на пещера „Шаренка“ чрез: LED осветление за енергийна ефективност, Дребномащабни интервенции в пещерата и околностите и ИТ иновации.
Реализирани мерки и дейности с капиталови разходи (целева субсидия и собствени средства, вкл. заеми от ФЛАГ)					
11	СН и АН на обект: „Реконструкция на уличната мрежа и съпътстващата инфраструктура в кв. „Батанци“, гр. Мадан, община Мадан, изменение по чл. 154 от ЗУТ „Изграждане на водоснабдяване за технически цели, напояване, хигиенизиране и общински басейни от ПЕС-1ХГ „Яновска“				
12	СН и АН на обект: „Реконструкция на уличната мрежа и съпътстващата инфраструктура в кв. „Батанци“				
13	СН за обект: „Реконструкция и рехабилитация на улична мрежа в гр. Мадан, общ. Мадан – ул. „Спартак“, ул. „Трети март“, ул. „Извор“ I-ви етап“				

14	Подмяна на паркет и освежаване на помещение в сградата на кметство Средногорци, община Мадан
15	Разширяване на гробищен парк - с.Боровина, община Мадан (закупуване на имот с идент. № 05579.1.661)
16	Разширяване на гробищен парк - с.Букова поляна, община Мадан
17	Разширяване на гробищен парк - с.Леска, община Мадан
18	Разширяване на гробищен парк - с.Върбина, община Мадан
19	Доставка и монтаж на СОТ за Кристална зала
20	СМР на НА ОБЕКТ: Аварийно-възстановителни дейности на общински път /SML 2133/III-867/Мадан - Цацаровци/- Буково-Букова поляна III-865/ и общински път KRZ 3033/ KRZ 2003, Седларци- Жълтуша/Границата общ./Ардино-Мадан/- Галище- Буково в участък с. Буково - подпорна стена с Н-4,00 м. и дължина -20 м. в участъка от км 1-445 до км.1+465, община Мадан, БУКОВО
21	Ремонт и реконструкция на покрив на сграда – общинска собственост, с идентификатор 46045.501.213.1 /Корпус към МБАЛ/ и строителен и авторски надзор
22	Ремонт и реконструкция на покрив на сграда – общинска собственост, с идентификатор 46045.501.213.1 /Корпус към МБАЛ/ и строителен и авторски надзор на обект- инфраструктура-соларни панели, СН, АН
23	Уширение на участък на ул.Обединение, град Мадан
24	Ремонт на вътрешни улици - улица Възход от № 4 до № 11 /198 км, и уширения 162 м ² , град Мадан
25	Ремонт на вътрешни улици - улица Перелик 27/56, град Мадан
26	Рехабилитация на пространство около Бл.№ 8 на ул.Република, град Мадан
27	Рехабилитация на вътрешни улици с. Касапско, община Мадан
28	Реконструкция на тротоари на ул. "Обединение №1 до Обединение №7", гр. Мадан
29	Рехабилитация на ул.Перелик до ул.Република №8, град Мадан, Решение № 484/26.08.22 и Решение № 579/14.02.23
30	Закупуване на самоходен снегорин за почистване на тротоари за нуждите на община Мадан
31	Изграждане на напоителна система-пространство пред Рудник "Сполука", град Мадан
32	Реконструкция на тротоари ул."П.Хилendarски", град Мадан
33	Обследване и изготвяне на енергиен паспорт и технически проект - административна сграда на общинска администрация, МАДАН
34	Изготвяне на технически проект за обект "Рехабилитация на улици Персенк и Опълченска в село Средногорци,община Мадан"
35	Изготвяне на технически проект за обект: "Рехабилитация на ул.Яновска, ул.Рудничар, ул.Свобода, град Мадан"
36	Реконструкция и рехабилитация на ул. "Спартак", ул. "Трети март" и ул. "Извор" в гр. Мадан, община Мадан
37	Ремонт на съществуващи мостови съоръжения на ул.Аврамовска, град Мадан
38	Възстановяване на участък с разрушена асфалтова настилка към комплекс "Извора" с.Средногорци

39	Рехабилитация на ул.Спартак, с.Средногорци
40	Рехабилитация на ул.Рожен, с.Средногорци
41	Рехабилитация на ул.Изгрев, с.Средногорци
42	Удължаване водосток на път KRZ 3033/KRZ 2003, Седларци-Жълтуша/Граница общ.Ардино-Мадан- Галище-Буково/SML2133/ в района на производствена база на "МЕХАНИЧЕН ЗАВОД"АД, МАДАН
43	Изработка и монтаж на метална отводнителна решетка на ул. „Труд“, гр. Мадан
44	Ремонт и реконструкция на водосток на пътя KRZ 3033/ KRZ 2003, Седларци, Жълтуша/Границата общ./Ардино-Мадан/- Галище-Буково /SML 2133/ в участък с. Буково
45	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан- 88 бр., МАДАН
46	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Ловци, с.Чурка
47	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Мъглища
48	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Шаренска
49	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Митовска
50	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Бориново
51	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Тънкото
52	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Студена
53	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Боровина
54	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Върбина
55	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Букова поляна
56	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Буково
57	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Галище

58	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Равнил
59	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Вехтино
60	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Лещак
61	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Леска
62	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Равнища
63	Основен ремонт - доставка на LED осветителни тела - (енергоспестяващи) в община Мадан, с.Средногорци
64	Закупуване на специализиран автомобил-метачка за нуждите на община Мадан
65	Закупуване на 4 куб. контейнери за строителни отпадъци съгласно решение на ОБС Мадан
66	Разработване на Генерален план за организация на движението в гр. Мадан
67	Доставка и монтаж на видео наблюдение на трафик в община Мадан
68	Доставка и монтаж на система за видонаблюдение/допълнение към съществуваща система/ на територията на община Мадан
69	Осигуряване на видеонаблюдение за ОУ "Васил Левски" с.Боровина
70	Рехабилитация на вътрешни улици с.Лещак
71	Рехабилитация на път Гъбата-Гарабина, община Мадан
72	Покупка на компютърни конфигурации за нуждите на общинска администрация
73	Инсталация и едногодишна поддръжка на АКСТЪР ГИС - ОУПО
74	Закупуване на компютър за нуждите на общински съвет Мадан

75	Изграждане/модернизиране на градски пазар
76	Съфинансиране на проект „Устойчива екологично-културна валоризация на минни и кариерни обекти в трансграничния регион” /Sustainable eco-cultural valorization of mines and quarries sites in the cross-border area – Terra-Mine – B2 – 6с”/, съгласно сключен Договор за субсидия №.B2.6с.21/04.07.2019 г. по Програмата за трансгранично сътрудничество Интеррег V-A Гърция – България 2014-2020 г.
77	Оборудване на МБАЛ, съгласно дарение
78	Закупуване на компютри и компютърни конфигурации за нуждите на общинска администрация град Мадан
79	Изпълнение на инженеринг (проектиране, авторски надзор и строителство) на обект/строеж: "Транспортен мост над река "Голяма река" свързващ ул.Явор и ул.Обединение в град Мадан"
80	Ремонт и реконструкция на покрив на сграда – общинска собственост, с идентификатор 46045.501.213.1 /Корпус към МБАЛ/ и строителен и авторски надзор на обект, Мадан
81	Рехабилитация на ул.Перелик до ул.Република №8, град Мадан, Решение № 484/26.08.22 и Решение № 579/14.02.23
82	Доставка и монтаж на указателни табели, реконструкция на съществуващи и изграждане на нови беседки, оформяне на подходи и благоустрояване на туристически атракции на територията на община Мадан
83	Закупуване на дограма за нуждите на стая- оперативни дежурни към общинска администрация
84	Направа на тротоарна настилка на улица Перелик № 13, № 21, гр.Мадан
85	Направа на тротоарна настилка на улица, ул. Обединение № 8, № 14 в град Мадан
86	Направа на тротоарна настилка на улица, ул.Република №12 в град Мадан
87	Направа на тротоарна настилка на улица ул.Република №10, в град Мадан

88	Направа на тротоарна настилка на улица ул.Перелик № 1, гр. Мадан
89	Общински път SML3143-Върбина-Купен-границата с община Баните п.к. "Гъбата"- с.Миле от км.0+000 до км.2-025,56
90	Общински път SML3143 – Върбина – Купен - граница с община Баните, Обособена позиция 2: Участък п. к. „Гъбата”- с. Купен от км 0+000 до км 2+860,49
91	Проектиране, СМР и АН, СН на път ПЕЧИНСКО-ПЕТРОВ ДОЛ- SML 2133, община Мадан
92	Закупуване на цифров рекордер за нуждите на СУ "Отец Паисий" град Мадан
93	Закупуване на секция за нуждите на ДГ "Елица" по национална програма
94	Закупуване на фризер за нуждите на ДГ "Елица " град Мадан
95	Закупуване на компютър, принтер и скенер по проект: "Укрепване на общинския капацитет"
96	Закупуване на компютърна конфигурация и принтер за нуждите на ЦСРИ "Детелина" Мадан
97	Закупуване на пералня за ЦНСТ Мадан
98	Изработка, доставка и монтаж на шкаф със заключващ механизъм за съхранение на лични досиета за ЦСРИ "Детелина гр.Мадан
99	Закупуване на два броя климатици за нуждите на РДБО- Мадан
100	Закупуване на два броя косачки за нуждите на общинска администрация Мадан
101	Изграждане на подпорна стена на ул.Перелик, град Мадан
102	Проектиране и изграждане на Втора клетка на РД за ТБО Мадан
103	Закупуване на уреди за Спортна зала Мадан

104	Закупуване на климатици за Спортна зала Мадан
105	Доставка и монтаж на градска спирка - бивша автогара 25-та
106	Обследване и проектиране на Ремонт и реконструкция на допълнителен корпус към СУ „Отец Паисий“ гр. Мадан
107	Изготвяне на проект за рехабилитация на участък от ОУ "Н.Й.Вапцаров" Шаренка, до Рудник Върба/ Механа Върба/, с решение 579/24.02.2023
108	Изграждане на подпорна стена ул.ЯНОВСКА, ГРАД МАДАН
109	Изграждане на детска площадка на ул.Вечерница, град Мадан
110	Основен ремонт на обществена тоалетна с.Шаренска
111	Ремонт на покрив на общинска сграда /бивш магазин /, Студена
112	Смяна на улуци на сграда общинска собственост /бивше училище/, Студена
113	Укрепване на улица в с.Боровина
114	Ремонт на вътрешна улица Касап, КУПЕН
115	Подмяна на врати и дограма за ДГ "Мир" с.Върбина
116	Реконструкция и рехабилитация на улична мрежа в село Върбина, община Мадан, ул.Родопи
117	Реконструкция и рехабилитация на улична мрежа в село Върбина, община Мадан, ул.Съединение участък 1 и участък 3
118	Ремонт на ул.Съединение в с.Върбина
119	Закупуване на компютърно оборудване и хардуер по проект "Учене от крайностите" за СУ "Св.Св.Кирил и Методий" село Върбина

120	Закупуване на климатици за ДГ "Мир" с.Върбина
121	Изграждане на два броя отводнителни съоръжения в село Върбина
122	Изграждане на подпорна стена в с.Върбина, община Мадан
123	Възстановяване на разрушена подпорна стена на ул."Иван Вазов" в с.Буково
124	Ремонт на обществена тоалетна в с.Буково
125	Направа на подпорна стена в с.Буково
126	Ремонт на покрива на сградата на кметство с.Равнища
127	Проектиране на водоснабдяване на село Равнища с питейна вода
128	Изграждане на детска площадка към ДГ "Щурче" с.Средногорци
129	Изграждане на спирка - Кръстовище с.Средногорци, община Мадан
130	Проектиране на обект: "Рехабилитация на улица "Арда", с.Средногорци, община Мадан - 266 м2+378 м2 уширения- общо 644 м2"

* Повечето проекти са стартирали в предишния програмен период, но тяхната реализация е приключила в този програмен период. Видно от справката общината е реализирала голям обем от дейности с капиталови средства, което също спомага за успешното изпълнение на ПИРО.